

Euroopan
komissio

[TALVI 2012 ▶ NRO 44]

panorama

inforegio

▶ Älykäs erikoistuminen

Euroopan alueiden tulevan
talouskasvun vauhdittaja

- ▶ Puolan kehitys:
Menestystarina EU:ssa jatkuu
- ▶ Koheesiorahaston tulokset
näkyviin arvioinnissa
- ▶ Aluepolitiikka innostaa
eri puolilla maailmaa

Alue- ja
kaupunki-
politiikan

▶4

▶PÄÄKIRJOITUS 3

Komission jäsen Johannes Hahn

▶HAASTATELUN PUOLAN KEHITYS 4-7

Elżbieta Bieńkowska – aluekehitysministeri, Puola

▶ERITYARTIKKELI 8-13

ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN – EUROOPAN TULEVAN TALOUSKASVUN VAUHDITTAJA

▶EUROBAROMETRI-TUTKIMUS – ELÄMÄNLAATU ALUEILLA KORKEA SYNKISTÄ TALOUSNÄKYMISTÄ HUOLIMATTA 14-17

▶INNOVAATIOT ALUEIDEN JA KAUPUNKIEN KEHITTÄMISESSÄ – VUODEN 2014 REGIOSTARS AWARDS KILPAILU 18

▶EUROOPPA ALUEELLANI VALOKUVAUSKILPAILU 19-21

▶OMIN SANOIN 22-29

Kansallisia ja alueellisia näkemyksiä koheesio politiikasta

▶UNIONIN ALUEPOLITIikka INNOSTAA EU:N ULKOPOLELLAKIN 30-31

▶ESIMERKKEJÄ HANKKEISTA 32-35

Esimerkkejä hankkeista Italiassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja EU:n alueelliset yhteistyöhankkeet Keski-Euroopan ohjelmasta ja Kaakkois-Euroopan kansainvälisestä yhteistyöohjelmasta

▶KOHEESIORAHASTON ARVIOINTI 36-37

▶YHTEISTYÖN EDELLÄKÄVIJÄT – EUROOPPALAISEN YHTEISTYÖN PÄIVÄ VIETETÄÄN YLI 280 TAPAHTUMASSA 38-39

▶OHJELMA 40

▶8

▶22

▶38

Valokuvat (sivut):

Kansi: © Shutterstock

Sivut 3, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 19, 20, 21, 31, 38, 39: © Euroopan komissio

Sivut 5-7: © Aluekehitysministeriö, Puola

Sivu 6: © GAZ-SYSTEM S.A.

Sivut 10, 13, 14, 16, 35: © Shutterstock

Sivu 11: © Junta de Castilla y León

Sivu 19: © Boyan Ivanov, Marek Babula, Simeon Mitkov, Cristina Dumitru Tabacaru

Sivu 23: © Talous- ja työministeriö, Portugal

Sivut 24, 34: © Aluekehitys- ja matkailuministeriö, Romania

Sivu 26: Fraunhofer ISIT, Itzehoe

Sivu 27: © Maatalous- ja kuluttaja-asiaiministeriö, Baden-Württemberg

Sivu 29: © Alueellinen talous-, innovaatio-, tiede- ja työllisyysministeriö, Andalusian aluehallitus

Sivu 32: © EU:n johdinautohanke

Sivu 33: © Simone Cugi, Sardinian autonominen alue

Sivu 36: © Talous- ja työministeriö, Portugal

Tämä lehti on painettu englanniksi, ranskaksi ja saksaksi kierrätyspaperille. Julkaisu on saatavana 21 kielellä osoitteessa: http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_fi.cfm

Julkaisun mielipiteet ovat kirjoittajan omia, eivätkä ne välttämättä heijasta Euroopan komission näkemyksiä.

▶ PÄÄKIRJOITUS

Johannes Hahn
Aluepolitiikasta vastaava komissaari

Olemme edistyneet valtavasti niistä ajoista, jolloin jouduimme vakuuttamaan arvostelijat koheesiopolitiikan talouskasvua lisäävästä vaikutuksesta. Koheesiopolitiikka onkin nyt keskeisellä sijalla EU:n strategiassa ja käynnissä olevissa talousarvioneuvotteluissa. Sitä pidetään nykyään strategisena investointipolitiikkana, Euroopan puskurimekanismina talouskriisiä vastaan ja keinona varmistaa myös tuleva kasvu.

Jotta nämä tavoitteet toteutuisivat, alueita koskevaa investointistrategiaa ollaan muuttamassa valikoivammaksi ja keskitetyimmäksi. Kuten **älykästä erikoistumista** koskevassa artikkelissa todetaan, olemme ottamassa käyttöön välineitä, käytäntöjä ja asiantuntijoita, jotta alueet löytäisivät oman paikkansa teollisuus- ja teknologia-alan globaaleilla markkinoilla. Tämä lähestymistapa auttaa alueita tunnistamaan todellisen innovaatiopotentialinsa ja asettamaan teollisten rakenteidensa painopisteen nouseviin toimialoihin ja kansainvälisille markkinoille.

Älykäs erikoistuminen on alueiden taloudellista uudistamista edistävä innovaatiostrategia ja nykyään keskeinen osa unionin toimia, joilla se auttaa alueita selviytymään taantumasta. Se edellyttää, että alue valitsee muutamia omiin vahvuuksiinsa ja kansainväliseen erikoistumiseensa perustuvia painopistealoja. Strategian vaatimuksiin kuuluu tuki- ja investointitoimien keskittäminen ja rakennerahastovarojen kohdentaminen muuttamiin painopistealoihin, joiden kehittämismahdollisuudet ovat suurimmat. Älykkään erikoistumisen käsitteelle perustuvien tutkimus- ja innovaatiostrategioiden kehittämisestä tuleekin yksi rakennerahastovarojen myöntämisedellytyksistä vuodesta 2014 alkaen.

Investointiyhdistelmän tasapainottaminen

Tavanomainen lähestymistapa investointeihin ei ole enää tarkoituksenmukainen. Painopisteemme on nyt temaattisessa investoinnissa, strategisten alojen priorisoinnissa ja sen varmistamisessa, että tuloksena on kunkin alueen tarpeita vastaava investointiyhdistelmä. Joissakin maissa on investoitu liian paljon infrastruktuuriin ja liian vähän pk yrityksiin ja työllisyyteen. Uudelleenkohdentamistoimemme muuttavat painotusta, koska investointeja tarvitaan tietty kriittinen massa, jos halutaan todella vaikuttaa asioihin ja saada aikaan muutoksia. Viimeisten kolmen vuoden aikana investointiteemojen välillä on kohdennettu varoja uudelleen noin 20 miljardia euroa. Vielä 14,5 miljardia euroa on vapautettu vähentämällä yhteisrahoitusta koskevia kansallisia vaatimuksia ja nostamalla yhteisrahoituksen enimmäisosuutta 95 prosenttiin ohjelmaan kuuluvissa maissa.

Painopiste tuloksiin

Kiinnitämme yhtä suurempaa huomiota tuloksiin, saavutuksiin ja verorahojen järkevään käyttöön. Kauden 2000-2006 alueellisista investoinneista tehdyssä **arviossa** (ks. sivu 36) korostetaan tavoitteiden ja strategioiden selkeän määrittelyn merkitystä ja asianmukaisen kustannus hyötyanalyysin tekemistä, jotta varmistetaan oikeiden investointien tekeminen oikeista syistä. On selvää, että ohjelmiin on sisällytettävä enemmän välitavoitteita ja määrällisiä tavoitteita, jotta niiden edistymistä voidaan arvioida.

Mainittakoon lopuksi, että viimeisimmästä **Eurobarometri**-tutkimuksesta on saatu mielenkiintoisia tuloksia. Ne osoittavat, että synkistä yleisnäkymistä ja talouskehityksestä huolimatta eurooppalaiset ovat yleisesti ottaen hyvin tyytyväisiä elämänsä laatuunsa eri alueilla.

▶ PUOLAN KEHITYS

RAKENNERAHASTOJEN AVULLA VAUHDITETAAN KASVUA JA UUDISTUKSIA

Panorama haastatteli Puolan aluekehitysministeriä Elżbieta Bieńkowskaa, jonka viisivuotinen virkakausi on ollut merkittävien alueellisten investointien ja kasvun aikaa. Tämä kertoo Puolan asemasta EU:n rakennerahastovarojen suurimpana edunsaajana nykyisellä ohjelmakaudella.

▶ Liittyttyään Euroopan unioniin vuonna 2004 Puola on edistynyt huomattavasti erityisesti infrastruktuurinsa kehittämässä. BKT on kasvanut tuntuvasti. Mitä mieltä olette Puolan kehityksestä tänä aikana? Mistä olette kaikkein ylpein?

Puolan kehittäminen jatkuu edelleen. Eniten varoja on todellakin käytetty infrastruktuuriin, kuten tieverkkoon, lentokenttiin ja rautatieasemiin. Tämä työ on todellakin mainittava puhuttaessa maan nykyaikaistamisesta. Uusia yrityksiä ei perusteta vaikeapääsuisille alueille. Olemme myös kuroneet kiinni muiden infrastruktuuritöiden viivästyistä – tähän tehtävään sitouduimme liittymissopimuksessa. Olemme rakentaneet viemäröintijärjestelmiä maaseudulle ja parantaneet vedenjakeluverkostoa. Olemme rakentaneet ja rakennamme edelleen jätevedenpuhdistamoita. Ympäristönsuojelun näkökulmasta Puola on täysin eri maa verrattuna siihen, mitä se oli kymmenen vuotta sitten. Myös innovoinnissa olemme edistyneet huomattavasti. Tutkimus- ja kehittämistukia ollaan ottamassa käyttöön. Korkea-asteen oppilaitoksista on tullut kolmanneksi suurin EU-rahoituksen edunsaaja, ja nykyisin niissä toimii kansainvälisen tason tutkimusryhmiä ja laboratorioita. EU varoilla on vauhditettu talouskasvua ja lisätty työllisyyttä.

▶ Mitkä ovat Puolan alueille ominaiset vahvuudet ja miten ne voivat edistää maan talouskasvua?

Jokainen alue on erilainen. Aluekehitysministeriön ehdotuksen mukaan EU:n varoilla tuetaan muutamia valikoituja aloja, jotka tekevät tietyistä alueista ainutlaatuisia. Puolan

alueet ovat tähän mennessä käyttäneet EU:n varoja erittäin järkevästi. Alueellisista toimintaohjelmista myönnettyistä lähes 17 miljardista eurosta 82 prosenttia on jo käytetty. On täysin selvää, että koko maan taloudellinen menestys riippuu sen yksittäisten alueiden menestyksestä.

▶ Miten koheesipolitiikan perusteella tehdyt investoinnit ovat parantaneet Puolan alueiden kehittämismahdollisuuksia? Mitä konkreettisia tuloksia ne ovat tuottaneet kansalaisten hyväksi?

Kaikkein tärkein saavutus on 250 000 uuden työpaikan luominen: niistä 140 000 on työttömien perustamissa yrityksissä. EU:n varoilla on myös autettu yli 23 000:tta yritystä ja uudistettu lähes 2 000 laboratoriota ja tutkimuskeskusta. Olemme lisänneet internetin laajakaistayhteyksien saatavuutta. Olemme myöntäneet tukea 3 500 päiväkodille, joita käyttää 110 000 lasta pääasiassa maaseutualueilla. Kaupunkiliikenteen matkustajat ovat varmasti huomanneet parannukset: monissa kaupungeissa EU:n varoilla on hankittu uusia raitiovaunuja ja linja autoja. Se, että ihmiset näkevät EU:n hankkeiden tulokset kaikkialla ympärillään, saa yhä useammat tiedostamaan ne monet myönteiset muutokset, joita maassamme saadaan aikaan EU:n varojen ansiosta, ja sen, miten näillä varoilla helpotetaan heidän arkielämäänsä.

▶ Masovian voivodikunnassa (Varsova) asukaskohtainen BKT on nyt lähellä EU:n tasoa, eikä kyseinen alue voi enää osallistua heikommin kehittyneille alueille tarkoitettuihin ohjelmiin. Miten se pystyi saavuttamaan tällaisen tuloksen? Muuttuuko varojen käyttö seuraavalla ohjelmakaudella?

On muistettava, että kyseisen alueen hyvät kokonaistulokset ovat suureksi osaksi pääkaupunki Varsovan ansiota. Masovian voivodikunta on ensimmäinen Puolan alueista, jonka asukaskohtainen BKT ylittää 75 prosenttia EU:n alueiden keskiarvosta. Näin ollen Puola hyödyntää ensimmäisen kerran

Elżbieta Bieńkowska
Aluekehitysministeri, Puola

” On täysin selvää, että koko maan taloudellinen menestys riippuu sen yksittäisten alueiden menestyksestä. ”

kahdelle eri alueluokalle tarkoitettua tukea. Seuraavalla ohjelmakaudella aiomme rahoittaa suuremman osuuden (noin 60 prosenttia) Masovian voivodikunnan alueohjelmasta Euroopan aluekehitysrahastosta. Aluetasolla hallinnoitava Euroopan sosiaalirahaston osuus on sama kuin muillakin alueilla. EAKR:sta (noin 40 prosenttia) ja ESR:sta (noin 25 prosenttia) jäljelle jäävät varat kohdennetaan erityisesti kansallisten ohjelmien erillisiin hankkeisiin tai erityistoimiin.

► **Infrastruktuuri ja ympäristö toimintaohjelma, jonka määrärahat ovat lähes 30 miljardia euroa, on kaikkien aikojen suurin rakennerahasto ohjelma. Mitkä ovat näin suuren ohjelman hyvät ja huonot puolet? Suunnitteletko lisää itsenäisiä kansallisia ohjelmia seuraavalle ohjelmakaudelle?**

Suurimmat EU:n rahoitusvirrat tulevat Puolaan Infrastruktuuri ja ympäristö ohjelmasta. Eri puolilla Puolaa on parhaillaan käynnissä yli 1800 tästä ohjelmasta yhteisrahoitettua hanketta. Puhdas vesi, uudet kulttuurikeskukset, nykyaikaiset korkea asteen oppilaitokset, paremmin varustetut sairaalat ja turvallisemmat tiet ovat vain joitakin niistä tuloksista, joita Infrastruktuuri ja ympäristö ohjelman toimilla on saavutettu. Tekemällä lukuisia erilaisia investointeja vastaamme ihmisten erityistarpeisiin ja ratkaisemme heidän ongelmiaan kaikkialla

Puolassa. Odotamme ohjelman saavan jatkoa seuraavalla ohjelmakaudella. Siinä keskitytään pääasiassa ympäristön-suojeluasioihin ja ilmastonmuutoksen torjumiseen ja siihen sopeutumiseen sekä liikenteeseen ja energiavarmuuteen.

► **Itä-Puolan kehittämisohjelmaan kuuluu viisi aluetta. Suhtauduttko myönteisesti monialueohjelmiin?**

Itä-Puolan kehittämisohjelmasta myönnetään tukea kaikkein tärkeimpiin investointeihin, joilla kehitetään tätä aluetta. Olemme varanneet tähän ohjelmaan suunnilleen 11 miljardia zlotya. EU:n varoilla perustetaan teknologiakeskuksia, yrityshautomoja ja investointipalvelukeskuksia. Ne kaikki tarjoavat yrittäjille apua yrityksen hoitamisessa. Uusien ohikulkuteiden ansiosta kauttakulkuliikenne ohjataan pois kaupunkien keskustoista. Itä Puolassa rahoitusta myönnetään kaiken kaikkiaan lähes 20 uuteen ohikulkutiehen ja satoihin tiekilometriihin. Myös Itä Puolan korkea asteen oppilaitokset ovat hyötynet suuresti. Noin 100000 opiskelijaa käyttää uutta korkea-asteen koulutusinfrastruktuuria. Mielestäni nämä Itä Puolan alueet tarvitsevat jatkossakin EU:n rahoitusta. Ministeriössä laaditaan parhaillaan uutta ohjelmaluonnosta Itä Puolaa varten vuosiksi 2014-2020. Lisäksi kyseiset alueet saavat tukea kansallisista ohjelmista ja hallinnoivat jatkossa omia alueellisia toimintaohjelmiaan.

Valtatie A1:n rakenteilla oleva uusi osuus

Włocławek-Gdynia kaasuputki

” Se, että ihmiset näkevät EU:n hankkeiden tulokset kaikkialla ympärillään, saa yhä useammat tiedostamaan ne monet myönteiset muutokset, joita maassamme saadaan aikaan EU:n varojen ansiosta, ja sen, miten näillä varoilla helpotetaan heidän arkielämäänsä. ”

► Kasvaako alueiden rooli seuraavalla ohjelmakaudella?

Alueiden rooli kasvaa ehdottomasti seuraavalla ohjelmakaudella. Niillä on varmasti enemmän varoja käytettävissään. Paikallisviranomaiset päättävät suurelta osin siitä, miten EU:n varat tarkalleen ottaen kohdennetaan. Aluekehitysmisteriö laatii uudelle ohjelmakaudelle ainoastaan yleiset suuntaviivat.

► Mitkä ovat tärkeimmät painopistealat ohjelmakaudella 2014-2020?

Ohjelmakaudella 2014-2020 koheesipolitiikkaa muutetaan siten, että sillä tuetaan niitä investointeja, joilla on suurin kerrannaisvaikutus talouteen. Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden mukaisesti suunnittelemme tuntuja menolisäyksiä tutkimukseen, teknologian kehittämiseen, innovaatioihin ja yrittäjyyteen. Myös vähähiiliseen talouteen kiinnitetään entistä suurempaa huomiota. Aluehallitukset saavat käyttöönsä nykyistä enemmän varoja. Lisää tukea myönnetään yrityksen perustamiseen ja työ- ja yksityiselämän tasapainoa parantaviin toimenpiteisiin, kuten työpaikan yhteydessä olevien päiväkotien perustamiseen ja etätöihin. Kestävän liikenteen kehittämiseen käytetään jatkossakin eniten varoja.

Alvernia-elokuvastudiot

American Heart of Poland klinikan tutkimus- ja kehittämiskeskus

Uusia linja autoja Białystokissa

Niitä myönnetään infrastruktuurin ja tieliikenne- ja rautatieyhteyksien kehittämiseen sekä ympäristönsuojeluun ja energia alaan – etenkin vihreään energiaan – tehtäviin investointeihin.

► **Puola toimii Visegrad maiden puheenjohtajana kesäkuuhun 2013 saakka. Mitä tähän tehtävään kuuluu ja miten se vaikuttaa tulevaan koheesiopolitiikkaan?**

Puola aloitti Visegrad maiden puheenjohtajana 1. heinäkuuta 2012 ja hoitaa kyseistä tehtävää vuoden. Puheenjohtajakautemme osuu ratkaisevan tärkeään ajankohtaan, joka liittyy EU:n tulevan talousarvion muodosta käytävien neuvottelujen loppuun saattamiseen. Visegrad maat Puola, Slovakia, Tšekin tasavalta ja Unkari esittivät yhdessä Slovenian kanssa yhteisen kannan vuosien 2014–2020 koheesiopolitiikasta. Näiden maiden ministerit antoivat 12. lokakuuta Katowicessa yhteisen julkilausuman tulevaan koheesiopolitiikkaan liittyvän neuvotteluprosessin tärkeimmistä kysymyksistä. Tavoitteenamme on säilyttää koheesiopolitiikka kehittämissä politiikkana, josta on hyötyä kaikille EU:n jäsenvaltioille ja alueille ja jolla on myönteinen vaikutus työmarkkinoihin ja Euroopan talouden kasvuun, innovatiivisuuteen ja kilpailukykyyn. Yhteinen julkilausuma on tärkeä puheenvuoro EU:ssa

käytävässä keskustelussa. Siinä esitetään meidän osasamme Eurooppaa sijaitsevien maiden yhteinen kanta tulevan koheesiopolitiikan suunnittelusta ja toimintaperiaatteista uudella ohjelmakaudella.

► **LISÄTIETOA**

http://www.mrr.gov.pl/ENGLISH/Strony/main_mrr_eng.aspx

▶ ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN

▷ EUROOPAN TULEVAN TALOUSKASVUN VAUHDITTAJA

Keskeinen osa EU:n toimintaa, jolla se auttaa jäsenvaltioita ja alueita selviytymään taantumasta, on älykäs erikoistuminen – paikkaan perustuvaa taloudellista muutosta edistävä innovaatiostrategia.

Nykyinen talouskriisi on osoittanut selvästi, että julkisen talouden tasapainottaminen on tarpeen niin valtio-, alue- kuin paikallistasollakin. Järkevä varojenkäyttö ei saisi kuitenkaan vähentää investointeja inhimilliseen pääomaan, innovointiin ja tutkimukseen, koska näiden perustekijöiden avulla voidaan edistää palaamista kasvu uralle.

Innovointi on yksi tärkeimmistä painopistealoista vuosia 2014–2020 koskevassa aluepolitiikan uudistamissuunnitelmassa, koska sillä on ratkaiseva merkitys kipeästi kaivatun talouskasvun vauhdittajana ja siten myös uusien ja parempien työpaikkojen luomisessa.

Kaikki tutkimukseen tehtävät investoinnit eivät kuitenkaan vaikuta kasvuun yhtä tehokkaasti, jotta niiden avulla pystytäisiin selättämään taantuma ja selviämään talouskriisistä. Kaikki jäsenvaltiot eivät voi olla huippuosaajia kaikilla tutkimuksen ja innovoinnin aloilla, mutta jokaisella maalla ja alueella on mahdollisuus päästä huipulle jollakin alalla. Kaikilla mailla ja alueilla ei ole tarvittavaa yritysten ja osaamiskeskusten kriittistä massaa eikä riittävästi sosiaalista pääomaa, jotta ne pystyisivät tehokkaaseen yhteistyöhön innovaatioalan toimijoiden kanssa ja menestyisivät globaalissa kilpailussa markkinaosuuksista tai loisivat uusia markkinoita. Julkisten varojen niukkuus estää myös rahoittamasta kaikkia lupaavia tutkimus- ja innovointihankkeita.

Ratkaisu on siis älykäs erikoistuminen. Se tarkoittaa talouskasvua yhdistettynä julkisten varojen järkevään käyttöön, jota jotkut kutsuvat ”kurinalaiseksi kasvupolitiikaksi” (growthsterity). Älykäs erikoistuminen kuuluu näin ollen älykästä, kestävästä ja osallistavaa kasvua koskevan Eurooppa 2020 -strategian Innovaatiounioni lippulaivahankkeen keskeisiin toimiin.

Älykäs erikoistuminen tarkoittaa, että jäsenvaltio tai alue valitsee muutaman omiin vahvuuksiinsa ja suhteellisiin etuihinsa perustuvan painopistean, joiden avulla on suurimmat

mahdollisuudet saada aikaan kestäviä vaikutuksia. Tämä lähestymistapa auttaa alueita ymmärtämään omat innovaatiomahdollisuutensa ja suuntaamaan teollisuus- ja osaamisrakennettaan uudelleen siten, että se kohdistuu nouseviin toimialoihin ja palveluihin ja kansainvälisille markkinoille. Älykkään erikoistumisen tavoitteena on tuottaa talouden muutosten kautta suurempaa lisäarvoa ja parantaa taloudellisen toiminnan kilpailukykyä.

” Tutkimuksella raha muutetaan osaamiseksi. Innovoinnilla osaaminen muutetaan rahaksi. ”

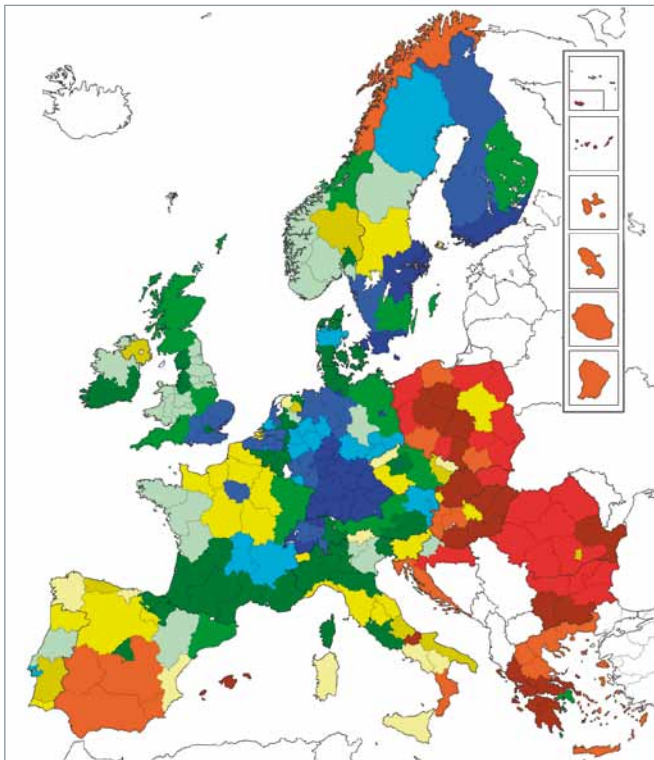
Geoffrey Nicholson – 3M (3M on kolmannella sijalla Booz & Companyn ”Global Innovation 1000” tutkimuksessa vuodelta 2012, vaikka se on T&K menoissa vasta 86:s)

Euroopan komissio on parhaillaan sisällyttämässä älykkääseen erikoistumiseen perustuvaa lähestymistapaa osaksi koheesio- ja innovaatiopolitiikan ohjelmia. Älykkään erikoistumisen käsitteelle perustuvien tutkimus- ja innovaatiostrategioiden kehittämisestä tuleekin yksi rakennerahastovarojen myöntämisedellytyksistä vuodesta 2014 alkaen.

Älykäs erikoistuminen pähkinänkuoressa

Älykkäässä erikoistumisessa on kyse uuden sukupolven tutkimus- ja innovaatiopolitiikasta, joka käsittää muutakin kuin tavanomaisia tutkimus- ja teknologiainvestointeja ja innovointivalmiuksien kehittämistä. Seuraavat seikat erottavat älykkään erikoistumisstrategian tavallisista innovaatiostrategioista:

- Sen näyttöpohjassa ei kiinnitetä huomiota ainoastaan tavanomaisiin tutkimus- ja osaamiskysymyksiin, vaan tarkastellaan kaikkia etunäkökohtia, kuten maantieteellistä sijaintia, väestörakennetta, ilmastoa ja luonnonvaroja, sekä kysyntäpuoleen liittyviä seikkoja, kuten yhteiskunnan tarpeita, mahdollisia asiakkaita ja julkisen sektorin innovaatioita. Siinä rohkaistaan maata tai aluetta yhdistämään ainutlaatuinen paikallisiantuntemus ja tuotantokyky uudella ja innovatiivisella tavalla.

► Alueellisen innovaation tulostaulu 2012

■ INNOVAATIOJOHTAJAT – KORKEA	■ KESKINKERTAISET INNOVOIJAT – KORKEA
■ INNOVAATIOJOHTAJAT – KESKITASO	■ KESKINKERTAISET INNOVOIJAT – KESKITASO
■ INNOVAATIOJOHTAJAT – MATALA	■ KESKINKERTAISET INNOVOIJAT – MATALA
■ INNOVAATIOSEURAAJAT – KORKEA	■ KIINNIKUROJAT – KORKEA
■ INNOVAATIOSEURAAJAT – KESKITASO	■ KIINNIKUROJAT – KESKITASO
■ INNOVAATIOSEURAAJAT – MATALA	■ KIINNIKUROJAT – MATALA

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/index_fi.htm

- Älykkäässä erikoistumisessa päätöksiä ei tehdä ylhäältä alaspäin, vaan ne suunnitellaan ja pannaan täytäntöön dynaamisessa yrittäjyyttä edistävissä prosessissa, johon keskeiset sidosryhmät osallistuvat yhteisen johdon alaisuudessa.
- Mahdollisia kilpailuetuja, markkinoita ja yhteistyömahdollisuuksia innovaatioalan toimijoiden kanssa tarkastellaan globaalista näkökulmasta yli maantieteellisten rajojen.
- Strategiassa ei keskitytä luomaan uutta osaamista kaikkialle, vaan kannustetaan hyödyntämään nykyistä osaamista ja teknologiaa kaikissa mahdollisissa innovoinnin muodoissa, muun muassa organisatorisessa ja markkinointiin liittyvässä, käyttäjälähtöisessä ja sosiaalisessa innovoinnissa.
- Kyse on painopisteiden asettamisesta taloudellisesti niukkoina aikoina ja investointien kohdentamisesta suhteelliseen etuun, jotta kriittistä massaa kertyy riittävästi, jolloin maa tai alue pystyy huippuosaamisensa kautta erottautumaan muista.
- Älykkäässä erikoistumisessa ei ole kyse voittajien etsimisestä eri toimialoilla tai teknologian aloilla, vaan eri

toimialojen ja teknologioiden välisestä ja sisäisestä vuorovaikutuksesta.

- Joillekin alueille klusterien muodostaminen voi toimia lähtökohtana alojen välisille yhteyksille ja osaamisen levittämiselle sekä alueen sisällä että ulospäin muiden alueiden kanssa.

Älykkäiden erikoistumisstrategioiden kehittäminen

Älykäs erikoistuminen edellyttää selkeää käsitystä maan tai alueen vahvuuksista ja heikkouksista, ja siihen on yhdistettävä vahva johtajuus ja innovaatioalan sidosryhmien yhteinen visio.

Yrittäjyyttä edistävällä prosessilla on keskeinen merkitys sen selvittämisessä, millä aloilla maan tai alueen on mahdollista erottua muista ja olla muita kilpailukykyisempi. Yrittäjyyttä edistävissä prosessissa on kyse luovasta ongelmanratkaisusta, jossa yhdistetään etunäkökohtia ja uusia kumppaneita, otetaan riskejä, kokeillaan, etsitään uusia ideoita arvoketjun eri osista tai uusiin arvoketjuihin pääsemiseksi. Myös perimäinen innovaatiotavoite on pidettävä koko ajan mielessä: innovatiivisten ratkaisujen tuominen markkinoille ja näin ollen kasvun ja työpaikkojen luominen.

Yrityksillä on selvästi parhaat valmiudet tajuta uudet mahdollisuudet, jotka auttavat löytämään kunkin maan parhaat tuotannonalat ja määrittelemään tulevia T&K- ja innovaatioaloja. Kysymys on siitä, miten ne saadaan mukaan tähän strategianmuodostusprosessiin.

”Älykkäiden erikoistumisstrategioiden tavoitteena on edistää kokeilutoimintaa nykyisillä ja uusilla toimialoilla ja tarkistaa toimintalinjoja näistä kokeiluista saatujen kokemusten perusteella. Älykäs erikoistuminen edellyttää toimintapolitiikkojen (esimerkiksi politiikkayhdistelmä ja klusteripolitiikan kaltaisten politiikan välineiden yhtenäistäminen) tehokasta ja aktiivista koordinaointia, jotta strateginen koordinaointi olisi mahdollista. Se edellyttää päätöksentekijöiltä, mutta myös eri sidosryhmiltä, kuten yrityksiltä, kauaskantoisempia visioita. Samalla älykkäissä erikoistumisstrategioissa otetaan huomioon välttämätön tarve tehdä hankalia valintoja vaikeina siirtymäaikoina ja määrärahojen ollessa tiukalla.”

OECD – Synthesis report on innovation driven growth in regions: the role of smart specialisation, 2012 (OECD:n tiivistelmäraportti alueiden innovaatiotavoituksesta kasvusta: älykkään erikoistumisen rooli, 2012)

”Yhteiskehittäminen on lähestymistapa, jolla saadaan kansalaiset, yritykset ja muut keskeiset julkisten palvelujen käyttäjät paljon suuremmin mukaan innovaatioprosessiin. Siinä ei keskitytä pelkästään ymmärtämään nykyisiä haasteita, vaan myös luomaan uusia tulevaisuudennäkymiä yhdessä ihmisten kanssa, ei heidän puolestaan.”

Christian Bason – Tanskalaisen MindLab innovaatioyksikön johtaja

Isojen ja vakiintuneiden toimijoiden ja tavanomaisten asiakkaiden lisäksi on kuunneltava myös nuoria yrittäjiä, pk yrityksiä, aloittelevia yrityksiä tai jopa voittoa tavoittelemattomia yrityksiä, jotka saattavat tarjota ratkaisun muista erottautumiseen. Tuotantosektorin yhdistäminen palveluihin saattaa tarjota maalle tai alueelle täysin uusia liiketoimintamalleja ja uutta taloudellista dynaamisuutta.

Tutkimuslaitoksilla, yliopistoilla, luovilla toimialoilla, julkisilla elimillä ja kansalaisyhteiskunnalla on kaikilla tehtävänsä tässä prosessissa. Yhdessä niillä on parhaat mahdollisuudet löytää ne alat, joilla alue todennäköisesti ylittää huipputasolle nykyisten valmiuksiensa ja tuotantoresurssiensa perusteella. Kvantitatiiviset tyytyväisyystutkimukset eivät välttämättä riitä, koska niissä asioita katsotaan vain taaksepäin, eivätkä ne yhteisten kehittämisprosessien tavoin tarjoa luovia, kauaskantoisia ideoita.

Alueiden tilanne

Tekniikan tulevaisuudentutkimuksen laitoksen (IPTS) alueiden tilanteesta tekemän arvion mukaan alueilla on yleensä vaikeuksia kokonaisnäkömyksen muodostamisessa ja toiminnan ulospäin suuntaamisessa.

Alueiden on selvästi kiinnitettävä huomiota mahdollisiin tuleviin vahvuuksiinsa, ja niitä on tarkasteltava kansainvälisestä eikä vain kansallisesta tai alueellisesta näkökulmasta.

Alueiden on tehtävä tarkoin harkittuja ja näyttöön perustuvia valintoja, eivätkä ne saa jakaa varoja tasaisen niukasti liian monille aloille, jolloin niillä ei ole todellista vaikutusta. Nykyisin alueiden painopisteet ovat usein liian laajoja, ja siksi niiden vaikutus heikkenee. Vaikuttaa myös siltä, että valmistusteollisuuteen on kiinnitetty liikaa huomiota nousevien toimialojen ja palveluiden kustannuksella.

Tutkimus- ja innovaatiovalmiuksien kehittämistuen rinnalla käytetään edelleen vain vähän kysyntää elvyttäviä ja markkinoille pääsyä edistäviä toimia, eikä valtion- ja aluehallinnon toimintaa ole koordinoitu.

TUKEA S3-FOORUMILTA

Älykästä erikoistumista koskevien tutkimus- ja innovaatiostrategioiden kehittäminen on vaativa tehtävä erityisesti niissä maissa, joilla ei ole pitkiä perinteitä innovaatiopolitiikan suunnittelusta yhdessä sidosryhmien kanssa tai kokemusta sen täytäntöönpanosta ja arvioinnista. Nämä strategiat voivat olla haasteellisia jopa niille maille, joilla on toimiva innovaatioekosysteemi, koska ne edellyttävät painopisteiden asettamista ja vaikeiden valintojen tekemistä. Siksi komissio on luonut välineitä auttaakseen jäsenvaltioita ja alueita kehittämään omia älykkäitä erikoistumisstrategioitaan. Älykkään erikoistuminen foorumi (S3 foorumi), jota ylläpitää Tekniikan tulevaisuudentutkimuksen laitos (IPTS on yksi EU:n yhteisen tutkimuskeskuksen seitsemästä tutkimuslaitoksesta), on otettu tiiviisti mukaan älykkään erikoistumisen käsitteen kehittämiseen ja sen poliittisiin vaikutuksiin. Se tarjoaa neuvontaa, tutustumisoikeuden tietoaaineistoon, ohjausta ja menetelmällistä tukea, esimerkkejä hyvistä käytännöistä ja keskinäisen oppimisen välineitä vertaisryhmille ja asiantuntijoille. S3 foorumissa on tällä hetkellä mukana yli 100 rekisteröitynyttä aluetta ja kaksi jäsenvaltiota (Liettua ja Slovakia). Se järjestää muun muassa seminaareja, koulutusta ja vertaisarviointeja älykästä erikoistumista koskevia tutkimus- ja innovaatiostrategioita kehittäville päätöksentekijöille (RIS3 strategiat).

► LISÄTIETOA

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

ITALIA TIENHAARASSA

Syyskuussa 2012 Euroopan komissio järjesti Barin kaupungissa Italian alueiden älykäästä erikoistumista koskevan seminaarin. Sen tarkoituksena oli levittää tietoa älykkään erikoistumisen käsitteestä ja siitä, miten kansalliset ja alueelliset päätöksentekijät, strategiasuunnittelijat ja EU:n rahastojen hallinnoinnista vastaavat viranomaiset toteuttavat sitä – erityisenä painopisteenä ohjelmakausi 2014-2020.

Tapahtuma oli yksi eri puolilla EU:ta järjestetyistä avausseminaareista, joiden tarkoituksena oli vauhdittaa siirtymistä kohti älykäästä erikoistumista.

Barin tapahtuma oli monella tapaa merkkipaalu Italian toimissa Eurooppa 2020 strategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Kuten todettiin, vain yhdessä toimimalla löydetään keinot lisätä Italian kilpailukykyä.

Italia on monien muiden maiden tavoin nyt tienhaarassa. Julkisen talouden ja kasvun elvyttäminen sekä kansalaisten vaurauden lisääminen riippuu tänään tehtävistä ratkaisevista päätöksistä. Tutkimukseen ja innovointiin käytettyjen varojen osuus BKT:sta jää kaikilla Italian alueilla alle EU:n 27 jäsenvaltion keskiarvon.

Viimeisten 10-15 vuoden aikana maa on kärsinyt keskimääräistä heikommasta kasvusta ja kilpailukyvyyn heikkenemisestä. Nyt se jatkaa rakenneuudistuksia, joiden tavoitteena on vauhdittaa verikkaista talouskasvua.

Älykkään erikoistumisen uskotaan voivan tehostaa kyseisiä toimia.

Innovaatioinvestoinnit

Kaikkialla Euroopassa on dynaamisten alueiden rinnalla alueita ja maita, joilla on vakavia kilpailukykyongelmia ja joiden tuotavuus on heikko.

”Älykäs erikoistuminen on erityisen tarpeellista nyt talouskriisin aikana, kun julkisia määrärahoja on leikattu tuntuvasti. Se on paras (ellei ainoa) tapa optimoida julkisten tutkimus- ja innovaatioinvestointien hyödyt. Pääasiassa sen odotetaan vaikuttavan niiden alojen kasvuun ja menestykseen, joilla aluetaloutemme pystyy kilpailemaan maailmanmarkkinoilla, ja jopa muuttavan (ja uudistavan) alueellista tuotantomallia. Ennakoimme, että suurimmat vaikeudet johtuvat valinnoista: viranomaisten on vaikea tehdä päätöksiä varojen keskittämisestä muutamiin painopistealoihin ja jättää muut alat ikään kuin ”sivuun”, ja monien toimialojen taholta on odotettavissa suuria paineita. On pikemminkin haastavaa kuin ongelmallista ottaa koko kansalaisyhteiskunta mukaan tähän prosessiin hyödyntämällä erittäin avointa hallintojärjestelmää, johon kaikki merkittävät sidosryhmät osallistuvat. Älykäs erikoistuminen ei tarkoita, että samanlaisen ratkaisun pitäisi sopia kaikille. Ratkaisun on päinvastoin oltava maa-, alue- tai seutukohtainen ja perustuttava näiden yksiköiden etuihin ja vahvuuksiin. Kyse on erikoistumisesta kunkin alueen parhaaseen osaamisalaan ja erottautumisesta, niiden markkina-alueiden löytämisestä, joilla kukin alue on kansainvälinen huippu.”

Gregorio Muñoz Abad – Tiede- ja teknologiaviraston apulaispäällikkö, Kastilia ja Leónin aluehallitus

”Älykäs erikoistuminen antaa julkisille ja yksityisille elimille mahdollisuuden tunnistaa asiantuntemusalansa, jotka saattavat olla erittäin lupaavia, koska ne perustuvat tutkimuksen ja teollisuuden välisten yhteyksien kriittiseen massaan ja koska ne mahdollistavat synergian ja täydentävät toimet muiden alojen kanssa valtio- ja yhteisötasolla.

Kaikkein tärkein näkökohta on strategian dynamiikka. Hyvin suunniteltu ennakkovalvonta ja arviointijärjestelmä sekä hyvä hallintorakenne ja vuoropuhelu eri toimielimiä sekä talous- ja yhteiskuntaelämän osapuolia edustavien kumppaneiden kanssa voi tarjota hyödyllistä vipuvoimaa näiden ongelmien ratkaisemiseen. Vaikka älykäs erikoistuminen voi olla luonteeltaan erilaista eri alueilla ja kullakin erikoistumisalalla, näiden ratkaisujen suunnittelu- ja seurantamenetelmä on yleispätevä koko Euroopassa.”

Adriana Agrimi – Puglian alue

Tämä pätee myös Italiaan. Talouskriisi on selvästi osoittanut monien Italian alueiden kilpailukykyperustan murenemisen ja innovaatiovajeen sekä Etelä Italian heikommin kehittyneillä alueilla että huolestuttavassa määrin myös Keski- ja Pohjois Italian kehittyneimmillä alueilla.

Italiassa aiotaan käyttää innovointiin noin 20 miljardia euroa, joista 15 miljardia euroa suunnataan Campanian, Calabrian, Sisilian ja Puglian lähentymisalueille.

Vaikka tämä kaksinkertaistaisi varojenkäytön nykyisestä, on vakavasti pohdittava, pystyvätkö kyseiset alueet käyttämään varat. Vaikka jotkut Italian alueet ovat varsin edistyneitä, lähentymisalueilla (tulevilla heikommin kehittyneillä alueilla) monilla ohjelmilla on jo nyt vaikeuksia myönnetyn rahoituksen käyttämisessä.

Tämä pitää erityisesti paikkansa tutkimukseen ja innovointiin myönnettyjen varojen osalta. Koska kyseiselle alalle myönnetyt määrät todennäköisesti kasvavat tulevissa ohjelmissa, tärkeimpänä haasteena on kehittää riittävät valmiudet tehokaiden strategioiden ja ohjelmien laatimista ja täytäntöönpanoa varten.

IPTS:n S3 foorumin avulla voidaan edistää tarvittavia muutoksia, ja Italian alueita on rohkaistu voimakkaasti liittymään foorumiin ja hyödyntämään tarjottua tukea.

Lähentymisen tukeminen

Italian viranomaiset aikovat perustaa kansallisen ohjauskomitean, jonka tehtävänä on suunnitella älykkäitä erikoistumisstrategioita eri alueille ja auttaa tukemaan lähentymistä ja kilpailukykyä. Toteuttaessaan näitä strategioita alueiden on määriteltävä painopistealansa luovasti. Niiden on myös määriteltävä oma asemansa muihin alueisiin nähden ja tunnistettava kilpailuetunsa.

Yksityisen pääoman käyttö on tärkeä tekijä, ja se on näkyvä osoitus toimintalinjan onnistumisesta. On suunniteltava yhteisrahoitettujen hankkeiden palkitsemisjärjestelmiä ja helpotettava yksityisten talouden toimijoiden osallistumista.

Julkisia hankintoja koskevien politiikkojen painopistettä on siirrettävä innovaatioiden suuntaan, mikä edellyttää vahvempaa sitoutumista innovaatioiden arviointiperusteisiin ja valintamenettelyihin.

Indikaattorit on suunniteltava siten, että ne ovat olennaisia ja niitä voidaan seurata joustavasti ja luotettavasti.

Aluestrategioissa on erityisesti käytettävä tarkoituksenmukaisia analyysivälineitä, jotta voidaan tehdä täysin näyttöön perustuvia valintoja. On suunniteltava tiedonhallintajärjestelmä, jolla pystytään poimimaan tietoa hankkeista ja vahvistamaan oppimisprosessia.

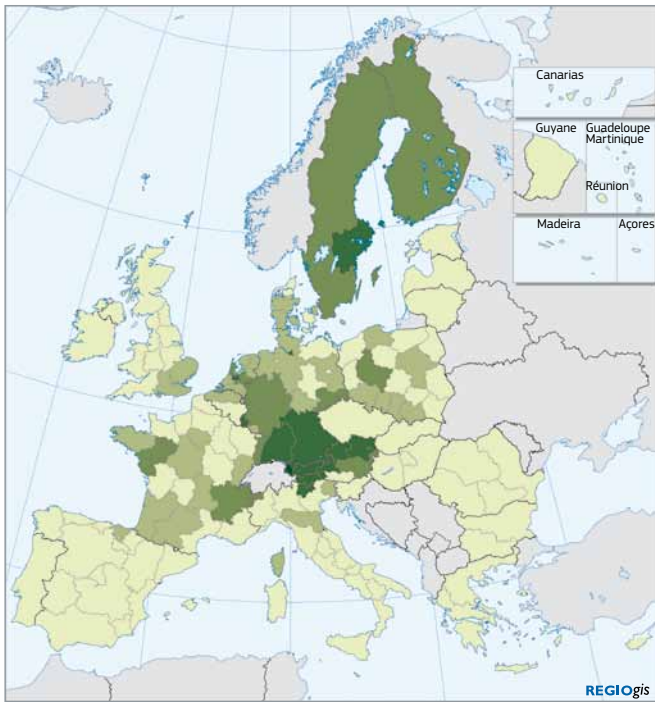
► LISÄTIETOA

Barin seminaarin päätelmät ovat saatavissa osoitteesta:
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/past-events>

▶ ELÄMÄNLAATU ALUEILLA KORKEA SYNKISTÄ TALOUSNÄKYMISTÄ HUOLIMATTA

Euroopan komission teettämä uusi Eurobarometri tutkimus "A view from the regions" antaa odotetun synkän kokonaiskuvan tilanteesta. Osa sen tuloksista on kuitenkin myös yllättäviä ja rohkaisevia.

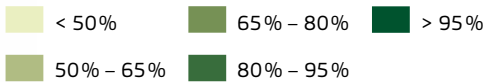
Vakavan talouskriisin keskellä ei ehkä ole yllättävää, että noin kolme neljäsosaa EU:n alueilla haastatelluista ihmisistä suhtautuu tulevaisuuteen synkästi, mutta alueiden välillä on silmiinpistäviä eroja, ja monin paikoin on nähtävissä myös toiveikkuutta. Tutkimusta varten haastateltiin 20. elokuuta ja 15. syyskuuta 2012 välisenä aikana puhelimitse yli 50 000:tta ihmistä, eli 300:aa ihmistä kultakin tutkimusalueelta. Haastateltavat valittiin sattumanvaraisesti puhelinnumerotietojen (kiinteät puhelimet ja matkapuhelimet) pohjalta. Tutkimukseen osallistui 170 aluetta koko EU:sta. Tutkittavat alueet valittiin yhdistetyn NUTS1/NUTS2 mallin perusteella.

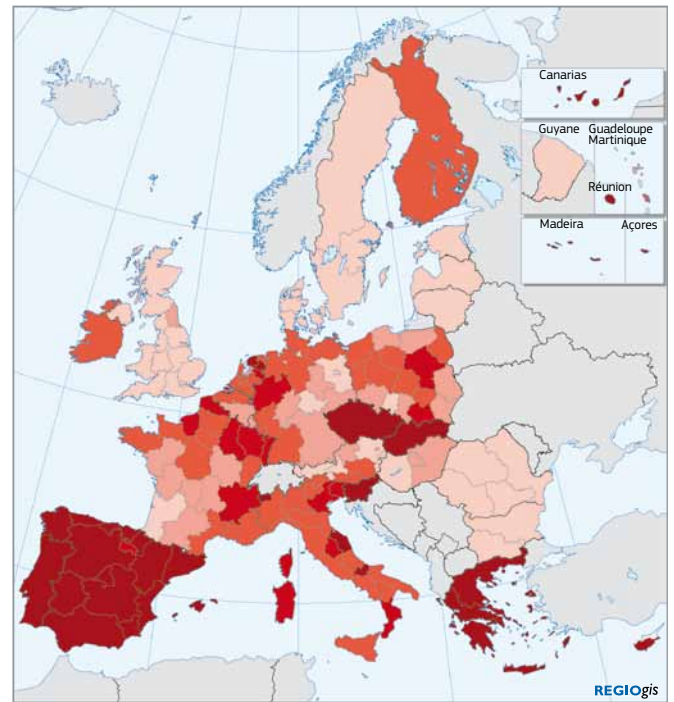
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

▶ Alueen taloustilanne

"HYVÄ"-VASTAUSTEN %-OSUUS

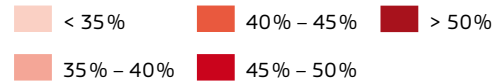
Lähde: Flash Eurobarometer 356

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

▶ Alueen taloustilannetta koskevat odotukset

"HUONOMPI"-VASTAUSTEN %-OSUUS

Lähde: Flash Eurobarometer 356

Nykytilanne

Kun 170 tutkimusalueen ihmisiltä kysyttiin heidän mielipidettään oman alueensa nykyisestä taloustilanteesta, 110 alueella yli 50 prosenttia ihmisistä piti tilannettaan huonona. Samanaikaisesti myös eroavuudet olivat huomattavat: 96 prosenttia itävaltalaisista Vorarlbergissa piti taloudellista tilannettaan hyvänä, kun taas Manner-Portugalissa vain 4 prosenttia oli samaa mieltä.

Tulevaisuudennäkymät

Kun haastateltavilta kysyttiin, miten he uskoivat taloustilanteen kehittyvän seuraavien 12 kuukauden aikana, 170 alueesta 125:ssä ihmiset pitivät näkymiä erittäin synkinä.

Kaiken kaikkiaan noin 45 prosenttia uskoo tilanteen pysyvän ennallaan, kun taas 42 prosenttia uskoo sen huononevan. Vain 10 prosenttia odottaa tilanteen paranevan.

Myönteistä suhtautumista ilmeni silti melko paljon Bulgariassa, Latviassa, Ruotsissa, Tanskassa ja Virossa. Sitä vastoin kielteisyys oli silmiinpistävää Espanjassa, Kreikassa, Kyproksella, Portugalissa, Slovakiassa, Sloveniassa ja Tšekin tasavallassa.

Nämä tutkimustulokset saattavat vaikuttaa ratkaisevasti EU:n rakennerahastovarojen käyttöön ja siihen, minne ne pitäisi kohdentaa näiden erojen huomioon ottamiseksi.

Tärkeimmät kysymykset

Kysyttäessä haastateltavilta kahta tärkeintä heidän omaa aluettaan koskevaa seikkaa valtasivat 55 prosenttia mainitsi työttömyyden, kun taas 31 prosenttia korosti taloustilannetta.

Vaikka ympäristökysymyksiä pidetäänkin edelleen tärkeinä, ne jäivät työttömyyteen ja talouden heikentymiseen liittyvien huolenaiheiden varjoon, kun taas ”aivovienti” (15 prosenttia) on suurempi huoli kuin maahanmuutto (12 prosenttia). Ympäristöä piti tärkeimpänä vain 8 prosenttia ja rikollisuutta 17 prosenttia haastatelluista.

Kaikista 170 alueesta 113:ssa yli puolet ihmisistä mainitsi työttömyyden tärkeimmäksi kysymykseksi, ja 46 alueella samoin vastasi yli 70 prosenttia: näitä alueita oli Espanjassa 15, Ranskassa 12, Italiassa 7, Puolassa 7, Portugalissa 2 ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa yksi, ja lisäksi niihin kuuluivat koko Slovakia ja Unkari.

Erot olivat jälleen ilmeisiä: Warmia Masurian ja Pommerin voivodikunnissa (Puola) 91 prosenttia piti työttömyyttä yhtenä kahdesta tärkeimmästä kysymyksestä ja Yorkshirissa ja Humberissa (Iso-Britannia) vain 11 prosenttia.

Elämänlaatu

Yleisestä synkkyydestä huolimatta eurooppalaiset ovat yleisesti ottaen hyvin tyytyväisiä elämänlaatuunsa omalla alueellaan: keskimäärin 70 prosenttia piti sitä hyvänä ja vain 28 prosenttia huonona.

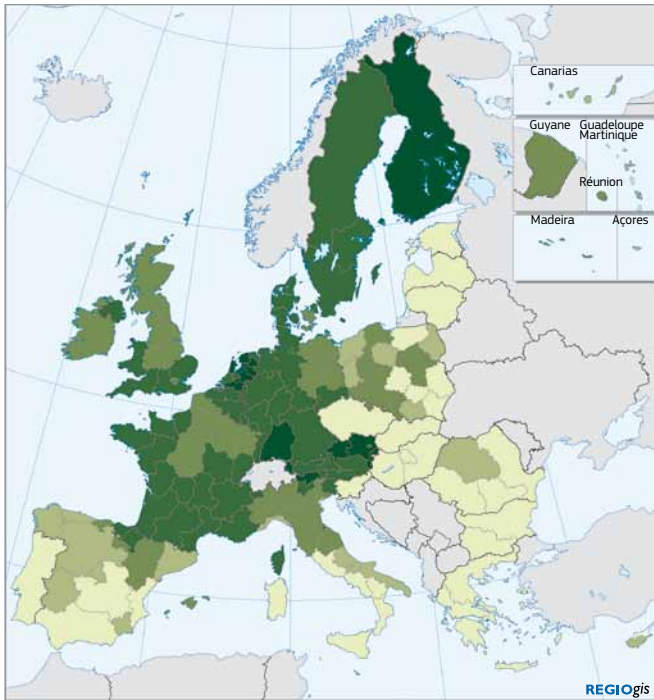
Tutkituista 170 alueesta 137:ssä yli puolet haastatelluista arvioi elämänlaatuunsa omalla alueellaan hyväksi.

Kaikkein tyytyväisimpiä ovat Alankomaiden, Itävallan, Luxemburgin, Ruotsin ja Suomen kansalaiset. Näiden maiden kaikilla alueilla yli 90 prosenttia oli tyytyväisiä elämänlaatuunsa

► Mitkä ovat tällä hetkellä kaksi tärkeintä (omaa aluetta) koskevaa kysymystä? (enintään 2 vastausta)

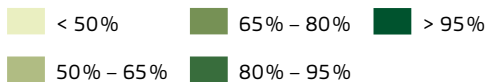
	SUURIN/PIENIN	MEDIAANI
1. Työttömyys	91 % / 16 %	61 %
2. Taloustilanne	67 % / 13 %	32 %
3. Terveystieteiden järjestelmä	59 % / 4 %	20 %
4. Alueelta lähtevät ihmiset/yritykset	48 % / 1 %	14 %
5. Koulutusjärjestelmä	59 % / 1 %	14 %
6. Rikollisuus	58 % / 2 %	13 %
7. Maahanmuutto	53 % / 0 %	11 %
8. Ympäristö	22 % / 0 %	6 %

Lähde: "A view from the regions" Flash Eurobarometer 356

▶ Elämänlaatu alueella

"HYVÄ"-VASTAUSTEN %-OSUUS

Lähde: Flash Eurobarometer 356

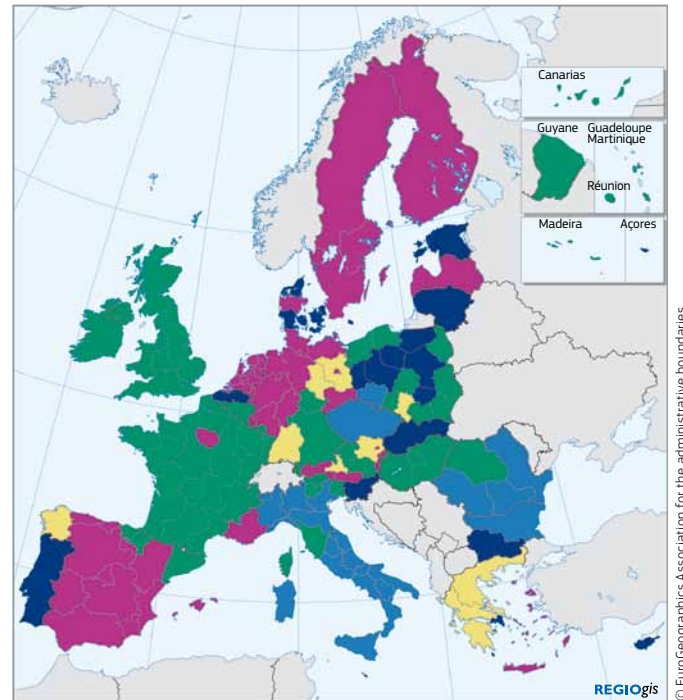
("hyvä"). Drenthessä (Alankomaat) ja Vorarlbergissa (Itävalta) peräti 99 prosenttia oli tyytyväisiä elämänlaatuun alueella.

Sitä vastoin Keski-Unkarissa 81 prosenttia ihmisistä arvioi elämänlaatunsa huonoksi, samoin kuin yli 70 prosenttia Campaniassa (Italia), Manner Portugalissa ja koko Sloveniassa.

Tiedusteltaessa, miten ihmiset odottivat elämänlaatussa kehittyvän seuraavien 12 kuukauden aikana, näkymät eivät vaikuta niin huolestuttavilta kuin taloustilanteen osalta. Kielteisiä näkemyksiä oli kahdeksan jäsenvaltion alueilla, mutta vain viidessä niistä kielteiset näkemykset ovat erityisen ilmeisiä: Espanjassa, Kreikassa, Kyproksessa, Slovakiassa ja Sloveniassa.

EU:n politiikan esittely

Millä edustajilla on parhaat edellytykset selittää EU:n politiikanalojen vaikutuksia kansalaisten elämään?

▶ Parhaat edellytykset selittää EU:n politiikan vaikutuksia kansalaisten arkielämään

Lähde: Flash Eurobarometer 356

Useimpien mielestä kansallisilla (20 prosenttia) tai paikallisilla (21 prosenttia) poliittisilla edustajilla on parhaat edellytykset selittää EU:n politiikan vaikutuksia. Kaiken kaikkiaan 16 prosenttia pitää omaa maataan edustavia Euroopan parlamentin jäseniä parhaina kyseiseen tehtävään.

Alankomaissa kuitenkin yli 50 prosenttia vastaajista pitää oman maan kansanedustajia parhaina tiedottamaan EU asioista, kun taas Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa noin 30 prosenttia haluaa mieluiten alueellisten tai paikallisten edustajien selittävän EU:n politiikkaa. Yli 30 prosenttia ihmisistä Tanskassa ja Maltassa pitää Euroopan parlamentin jäseniä parhaina tiedottamaan EU asioista.

Eurobarometri-tutkimuksen tärkein johtopäätös tästä aiheesta saattaa olla se, että kaikki osallistuvat omalta osaltaan EU:sta tiedottamiseen.

▶ LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/health/eurobarometers/index_en.htm

▶ INNOVAATIOT ALUEIDEN JA KAUPUNKIEN KEHITTÄMISESSÄ

VUODEN 2014 REGIOSTARS AWARDS KILPAILU

Euroopan komissio järjestää joka vuosi RegioStars Awards kilpailun alueiden ja kaupunkien kehittämiseen liittyvien hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi. Kilpailussa esitellään omaperäisiä ja innovatiivisia hankkeita, jotka voivat innostaa muita alueita.

Vuoden 2014 RegioStars Awards kilpailuun on valittu seuraavat kilpailuluokat:

1 ▶ ÄLYKÄS KASVU

INNOVAATIOT PK-YRITYKSISSÄ

Tähän luokkaan kuuluvat hanke ehdotukset sisältävät mieluiten ohjelmia tai toimenpiteitä, jotka voisivat innostaa muita viranomaisia suunnittelemaan pk yritysten innovointia edistävän politiikkayhdistelmän. Hankkeiden avulla voitaisiin esimerkiksi luoda uusia yhteyksiä, joilla helpotetaan uusien toimialojen syntymistä ja paikkaan perustuvia taloudellisia muutoksia, tuetaan uusien innovaatiomuotojen käyttöönottoa, kehitetään innovatiivista rahoitustukea pk yrityksille ja edistetään pk-yritysten markkinoille pääsyä ja innovaatioiden käyttöä niissä.

2 ▶ KESTÄVÄ KASVU

VIHREÄÄ KASVUA JA TYÖPAIKKOJA BIOTALOUDESTA

Koheesiopolitiikka tarjoaa jo alue- ja paikallisviranomaisille, yhteisöille ja sidosryhmille lukuisia mahdollisuuksia toteuttaa biotalouden alan hankkeita. Esimerkkejä tässä luokassa esitettävistä hankkeista ovat muun muassa toimet, joilla tuetaan jätteen vähentämistä, kehitetään innovatiivisia vähähiilisiä teknologioita ja bioenergian käyttöön liittyviä innovaatioita.

3 ▶ OSALLISTAVA KASVU

LUODAAN TYÖPAIKKOJA NUORILLE

Tämä luokka on tarkoitettu koheesiopolitiikan varoista tukea saaville hankkeille, joiden avulla torjutaan nuorisotyöttömyyttä. Tyypillisiä hankkeita voisivat olla nuorten työllisyyttä tukevien pk yritysten tukipalvelut ja nuorten aloittelevien yrittäjien tukeminen.

▶ LISÄTIETOA

Lisätietoja kilpailuluokista ja hakemusmenettelystä on saatavana osoitteesta:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

4 ▶ CITYSTAR

KESTÄVÄÄ JULKISTA KAUPUNKILIIKENNETTÄ KOSKEVAT INVESTOINTIHANKKEET

Luokkaan kuuluvilla toimilla kehitetään kestävän kaupunkiliikenteen alan suurhankkeita ja tuetaan monien toisiinsa kytkeytyvien ongelmien ratkaisemiseen tarkoitettujen yhdennettyjen strategioiden laatimista. Tyypillisiin hankkeisiin voisivat kuulua esimerkiksi merkittävät investoinnit raitiovaunu- ja metrojärjestelmiin tai niihin voisi sisältyä investointeja intermodaalisiin liikennekeskuksiin.

5 ▶ TÄRKEÄT INVESTOINTIHANKKEET

ENERGIATEHOKKUUS JA VÄHÄHIILINEN TALOUS

Koska rakennusten osuus EU:n hiilidioksidipäästöistä on noin 40 prosenttia, on välttämätöntä parantaa tämän alan energiatehokkuutta. Tämä kilpailuluokka on tarkoitettu suurille alueellisille, monella alueella toteutettaville tai kansallisille ohjelmille, joilla lisätään tietoisuutta energiatehokkuuteen tehtävien investointien eduista, edistetään energiatehokkuuden parantamista sosiaalisessa asuntotuotannossa tai heikossa asemassa oleville ryhmille tarkoitetuissa asuntohankkeissa. Hanke ehdotukset arvioidaan niiden koheesiorahoitukselle tuottaman hyödyn, kohennettujen rakennusten määrän/m² tai muiden asiaankuuluvien indikaattoreiden perusteella.

Lähtökohtana aiempi menestys

Vuoden 2014 RegioStars Awards kilpailussa hyödynnetään vuoden 2013 kilpailusta saatuja hyviä tuloksia; tuolloin hankkeiden toteuttajat ja EU:n eri alueet lähettivät kilpailuun ennätysmäiset 149 hakemusta. RegioStars Awards kilpailuhakemusten viimeinen jättöpäivä on 19. huhtikuuta 2013.

▶ EUROOPPA ALUEELLANI VALOKUVAUSKILPAILU

Painotetaan sitä erinomaista työtä, jota eri puolilla Eurooppaa toteutettavissa hankkeissa tehdään EU rahoituksen avulla ja selvitetään, mitä kyseiset hankkeet merkitsevät paikallisyhteisöille. Nämä olivat aluepolitiikan pääosaston viime kesänä järjestämän innovatiivisen ”Eurooppa alueellani” valokuvakilpailun tavoitteet.

Tehtävänä oli valokuvata EU hanke, jossa näkyy myös todiste siihen investoiduista EU:n varoista, esimerkiksi kyltti tai merkki. Osallistujat saivat valita kahdesta kilpailusarjasta: ”Minun hankkeeni” sarjaan saivat osallistua EAKR:sta tai koheesiorahastosta tukea saavat hankkeet. ”Silminnäkiä”-kilpailusarjaan saivat osallistua kaikki ne, jotka havaitsivat hyvän valokuvausaiheen omalla alueellaan tai matkustaessaan Euroopassa. ”Eurooppa alueellani” kilpailusta ilmoitettiin ja se järjestettiin sosiaalisessa mediassa, erityisesti Facebookissa. Kilpailutyöt ladattiin verkkofoorumille, minkä jälkeen niistä valittiin äänestyksellä suosituimmat työt loppukilpailuun, ja asiantuntijaraati valitsi kustakin sarjasta kaksi voittajaa.

Simeon Mitkov, Cristina Dumitru Tabacaru, Marek Babula ja Boyan Ivanov vastaanottavat palkintonsa komission jäseneltä Johannes Hahnilta

Kilpailun neljä voittajaa matkustivat Open Days teemaviikolla lokakuussa Brysseliin vastaanottamaan palkintonsa aluepolitiikasta vastaavalta komission jäseneltä Johannes Hahnilta, joka jakoi heille 1 000 euron arvosta valokuvausvarusteita. Tämän vuoden menestyksen siivittämänä kilpailu aiotaan järjestää uudestaan vuonna 2013, jolloin aloittelevat valokuvajat saavat jälleen tilaisuuden esittää oman näkemyksensä aiheesta ”Eurooppa alueellani”.

▶ **1 083** kilpailutyötä ▶ **27** maasta

▶ **7 354** ääntä

▶ **1 088 985** vierailijaa sosiaalisen median sovelluksessa

Vierailut Euroopan komission Facebook-sivulla lisääntyivät

▶ **1 075** prosenttia kilpailun aikana ja sivusta ”tykkäävien” määrä kasvoi

▶ **18 785** :llä

▶ Sivuilla 20–21 olevaa julistetta voi tilata A1-kokoisena osoitteesta: regio-panorama@ec.europa.eu

1. ”Silminnäkiä”-sarjan voittaja: Cristina Dumitru Tabacaru – Nicolae Balcescu kadun uudenaikaistamishanke – Mioveni, Romania
2. ”Silminnäkiä”-sarjan voittaja: Simeon Mitkov – kulttuuri- ja tiedonvälityskompleksi ”SERDICAN” rakennushanke – Sofia, Bulgaria
3. ”Minun hankkeeni”-sarjan voittaja: Marek Babula – Sporic-urheilukentän uudenaikaistamishanke – Siemianowice Śląskie, Puola
4. ”Minun hankkeeni”-sarjan voittaja: Boyan Ivanov – ”N.Y.Vapcarov” koulukompleksin saneeraushanke – Drenovecin kylä, Bulgaria

EUROPE IN MY REGION PHOTO COMPETITION 2012

Regional Policy: www.ec.europa.eu/info/regio

►OMIN SANOIN

KANSALLISIA JA ALUEELLISIA NÄKEMYKSIÄ KOHEESIOPOLITIIKASTA

Panorama ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne!

Panorama kehottaa jälleen kerran koheesipolitiikan tärkeimpiä ”kuluttajia” jäsenvaltioissa ja alueilla tuomaan äänensä kuuluville ja antamaan palautetta EU:n paikallistason toimintapolitiikasta: sekä viimeaikaisista saavutuksista tai menestyksestä että seuraavan ohjelmakauden valmistelua koskevista näkemyksistä.

Koska Euroopan unionissa on 27 maassa yli 270 aluetta, joilla kaikilla on oma erityinen talous- ja kulttuurihistoriansa ja omat tarpeensa, on tärkeää, että kaikissa hallintoportaissa toimivat päätöksentekijät, hallintoviranomaiset ja virkamiehet ovat selvillä koheesipolitiikan todellisesta vaikutuksesta ruohonjuuritasolla.

Tässä *Panoraman* numerossa esitetään palautetta viideltä jäsenvaltiolta ja alueelta, jotka ovat esittäneet näkemyksensä koheesipolitiikan vaikutuksista niiden alueeseen ja kansalaisiin. Portugali ja Romania tarkastelevat seuraavaa ohjelmakautta 2014-2020 koskevia valmistelutoimia, kun taas Baden-Württemberg ja Schleswig-Holstein esittävät yhteenedon kauden 2007-2013 tuloksista. Andalusia taas nostaa esiin 25 vuoden aikana saamansa aluepoliittisen tuen vaikutukset ja hyvät tulokset.

Panorama ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne, ja se saatetaan esittää seuraavissa numeroissa:

►regio-panorama@ec.europa.eu

►PORTUGALI

►KANSALLINEN NÄKÖKULMA SEURAAVAAN OHJELMAKAUTEEN JA EUROOPPA 2020 STRATEGIAAN

ESIMERKKEJÄ HANKKEISTA JA KANSALLISEN STRATEGISEN VIITEKEHYKSEN MUKAISESTA TYÖSTÄ

Portugalin talouden viime vuosikymmenellä kohdistuneet haasteet ja rajoitukset sekä tärkeimpien rakennerahasto-ohjelmien operatiivisen ja strategisen uudelleentarkastelun tulokset edistivät kilpailukyky- ja innovaatiotavoitteita koskevan valikoivamman strategian käyttöönottoa yhteisön rahoituskehityksessä vuosiksi 2007-2013.

COMPETE toimintaohjelma on sekä kilpailukykytekijöitä koskevan kansallisen toimintaohjelman perusta että sen vauhdittaja. Kansallisen ohjelman tavoitteena on edistää osaamis- ja innovaatiotaloutta, valmiuksien kehittämistä korkeamman lisäarvon ja teknologia alan markkinasegmenteillä, tuotantomäärien lisäämistä ja viennin vakaata kasvua.

COMPETE-ohjelmalla tuetaan useiden aloitteiden tehostamista ja kehittämistä edistämällä tieteen ja markkinoiden välisiä yhteyksiä:

- yritysten ja kansallisten tiede- ja teknologiayhteisöjen välisten T&K-hankkeiden yhteiset markkinointitoimet;
- T&K-ydintoimintojen suunnittelu yrityksissä, luovuuden tukeminen ja innovaatioiden mahdollistaminen;
- pk-yritysten valmiuksien ja niiden liiketoimintamallien tukeminen, niiden aineettomiin kilpailukykytekijöihin (innovointi, laatu, myynti ja markkinointi, kansainvälistyminen, design, teollis- ja tekijänoikeudet, tieto- ja viestintäteknikka, ympäristö ja energiatehokkuus jne.) tekemien investointien edistäminen;
- sellaisten investointihankkeiden toteuttaminen, jotka koskevat yksinomaan uusien tavaroiden ja palvelujen tuotantohankkeita tai uusien teknisten prosessien taikka organisaatio- tai innovaatiomarkkinoiden käyttöönottoa.

Tähän mennessä 4 679 yritystä on saanut tukea, josta EAKR:n tukea on 2,7 miljardia euroa ja tukikelpoisia investointeja 6,2 miljardia euroa. Yli 1 500 T&K hanketta sai EAKR:n varoista tukea 528 miljoonaa euroa.

Eurooppa 2020 strategiassa korostetaan niitä strategisia ratkaisuja, joita portugali on tehnyt EU:n nykyisten rakennerahastojen ja kilpailukykyä koskevan ohjelman puitteissa ja joiden takia toimintaa on keskitettävä entistä voimakkaammin, jotta edistetään Euroopan elpymistä älykkään erikoistumisen, kestävän kilpailukyyn ja osallistavan kasvun kautta.

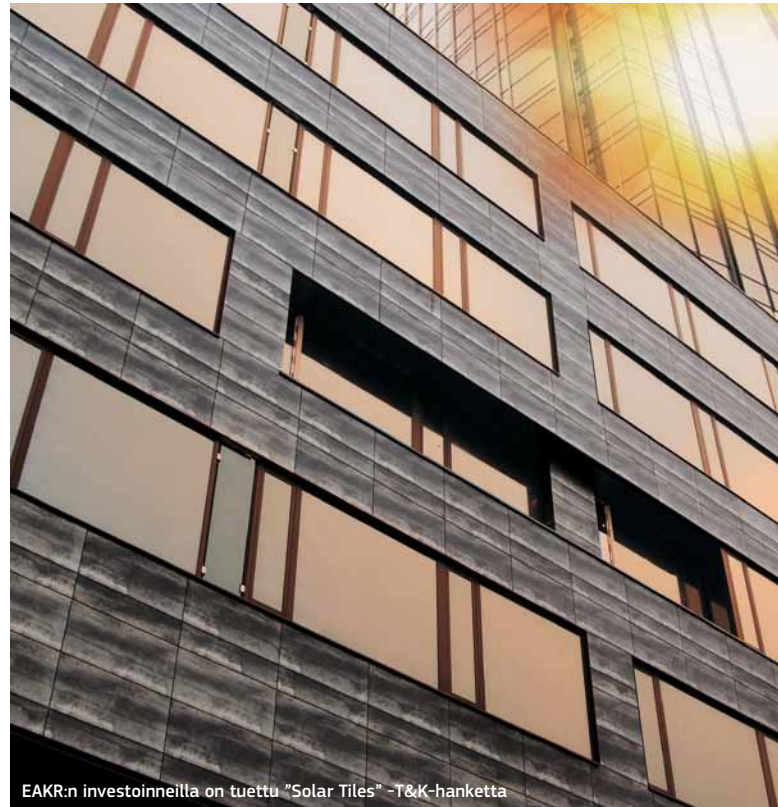
Kolmen kasvutekijän (älykäs, kestävä ja osallistava) ja seitsemän lippulaivahankkeen avulla vauhditetaan Euroopan eri alueiden keskinäisriippuvuuteen perustuvien vahvuuksien ja mahdollisuuksien hyödyntämistä. Portugalissa nämä kasvutekijät edistävät valikoivan strategian toteuttamista ja yhteisvastuuta jälleenrakennuksesta, jossa painopiste on älykkäällä ja kestäväällä kasvulla.

Investoimalla kolmeen kasvutekijään on toteutettu konkreettisia tuloksia tuottavia hankkeita:

Älykkäät sukut

Integroitujen biometrinen tietojen seuraamiseen tarkoitettu sukka

Hankkeessa yhdistyvät T&K, patentin kehittäminen ja äskettäinen markkinoille tulo. Ympäristöystävällisistä materiaaleista perinteisin menetelmin valmistettu sukka seuraa fysiologisia tietoja ja mahdollistaa innovatiivisen, teknologisen ja

EAKR:n investoinneilla on tuettu "Solar Tiles" -T&K-hanketta

käyttäjäturvallisen tuotteen valmistamisen kilpailukykyiseen hintaan. FIORIMA S.A. on portugalilainen pk yritys, joka tuottaa ja markkinoi korkealaatuisia tekstiiliteollisuuden tuotteita ja on keskittynyt yksinomaan sukien valmistukseen vuodesta 1985.

Globaaleilla kilpailumarkkinoilla yritys investoi voimakkaasti uusien tuotteiden kehittämiseen yhdistämällä uudet teknologiat uusien materiaalien ja älykkäiden järjestelmien integrointiin. Tähän hankkeeseen, jonka yhteydessä on haettu kansainvälistä patenttia, sisältyy sukkaan integroitu biometrinen anturijärjestelmä, jonka avulla pystytään käsittelemään ja tallentamaan dataa ja antamaan käyttäjälle millä tahansa käyttöjärjestelmällä (OS, Android, Windows Phone) toimivan kämmentietokoneen kautta tietoa muun muassa lämpötilasta, sydämen sykkeestä ja kuntoiluun liittyvistä toiminnoista (kuljetusta matkasta, nopeudesta, kaloreista, harjoitusajasta jne.).

IntellWheels

Elämänlaadun parantamiseen tähtäävä tekoäly ja robotiikkaa yhdistävä hanke

IntellWheels on tekoälyn ja robotiikan alalla toteutettava innovatiivinen hanke, joka lisää liikuntarajoitteisten kansalaisten riippumattomuutta ja parantaa heidän elämänlaatuaan.

Tätä varten on kehitetty foorumi, joka avulla kuka tahansa pystyy muuttamaan pyörätuolin edulliseksi älypyörätuoliksi (CRI) vain muutamalla ergonomisella muutoksella.

Hankkeen tuloksena on tähän mennessä rakennettu prototyyppijä, joita Portugalin CP liitto (Associação Portuguesa de Paralisia Cerebral) ja Porton yliopiston terveysteknologian laitos (Escola Superior de Tecnologia da Saúde do Porto) ovat testanneet, sekä julkaistu 20 artikkelia tiedelehdissä ja järjestetty kansainvälisiä konferensseja. Järjestelmän validoinnilla pyritään keskipitkällä aikavälillä muuttamaan CRI Intellwheels pyörätuolit kaupallisiksi tuotteiksi, jotka tarjoavat hyvät valmiudet ikääntyneiden ja vakavasti liikuntarajoitteisten henkilöiden auttamiseen.

SolarTiles

Aurinkosähköjärjestelmien kehittäminen

T&K-hankkeen toteuttaja on Revigrés yhtiö, joka on kehittänyt laboratoriomittaluokassa aurinkosähköteknologiaa sisältävien keraamisten tuotteiden toiminnallisia prototyyppijä ja korkeahyötysuhteisia rakennuspinnotteita (katot ja julkisivut), joissa hyödynnetään ohutkalvoteknologiaan perustuvaa aurinkosähköä. Uusissa monikäyttötuotteissa yhdistyvät tarkoitus, esteettisyys ja energiantuotanto.

Paula Ascenção

Viestintäjohtaja

Hallintoviranomainen COMPETE

Talous- ja työministeriö, Portugal

►ROMANIA

ALUEKEHITYS VUOSINA 2014-2020: HALLINTOVIRANOMAISEN VALMISTELUTOIMET

ENSIMMÄINEN VAIHE: TOIMIVAT KUMPPANUUSRAKENTEET

Kesäkuusta 2012 alkaen on luotu useita kansallisia kumppanuusrakenteita, joilla varmistetaan jatkuva neuvotteluyhteys valtion-, alue- ja paikallishallinnon, talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen välillä, jotta voidaan asettaa EU:n Romanielle vuosiksi 2014-2020 myöntämiä varoja koskevat strategiset tavoitteet, painopistealat ja toiminta alat.

Romaniassa perustettiin useita komiteoita, joiden tavoitteena on varmistaa rahoituksen täydentävyys ja ottaa kumppanit mukaan ohjelma asiakirjojen laatimiseen: neuvoo-antava aluekehityskomitea, matkailua, kulttuuria ja kulttuuriperintöä käsittelevä aihekohtainen neuvoo antava komitea ja alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevä neuvoo-antava komitea. Aluekehitys- ja matkailuministeriö, Eurooppa asioiden ministeriö ja kulttuuri ja kansallisperintöministeriö koordinoivat yhdessä näiden kolmen komitean toimintaa.

Alue- ja paikalliselinten osallistuminen

Miten valtio-, alue- ja paikallistason toimijat saadaan saman pöydän ääreen? Aluekehitys- ja matkailuministeriön alueellisen

toimenpideohjelman hallintoviranomaisen ratkaisu oli perustaa neuvoo antava aluekehityskomitea, joka on aluekehitysvirastot ja neuvostot, julkishallinnon ja kansalaisjärjestöt yhteen kokoava elin. Sen 45 jäsentä tekevät yhteistyötä vahvistaakseen aluekehitystä koskevat painopisteet, tulosindikaattorit, täytäntöönpanomenetelmät ja kunkin alueen alustavat määrärahat.

Alueiden tarpeista Eurooppa 2020 strategiaan: saadut kokemukset

Hallintoviranomaisten ja aluekehitysvirastojen välisissä jatkuvissa työkokouksissa keskitytään vuosia 2014-2020 koskevien aluekehityssuunnitelmien luonnoksiin. Useita linjauksia otetaan huomioon aluetasolla määriteltyjen tarpeiden, Romanian seuraavan vuosikymmenen kehitystavoitteiden, EU:ssa vahvistettujen strategisten linjausten ja rahastojen hoitamisesta vuosina 2007-2012 saatujen kokemusten perusteella.

- älykäs kasvu: aluetalouksien nykyaikaistaminen ja monipuolistaminen edistämällä niitä aloja, jotka luovat taloudellista lisäarvoa, innovatiivisia tuotteita ja prosesseja ja tutkimus- ja kehittämistoimintaa;

- kestävä kasvu: toimenpiteet ilmastonmuutoksen vaikutusten hillitsemiseksi, energiatehokkuuden parantamiseksi ja uusiutuvien energialähteiden osuuden lisäämiseksi, alueelliset yhteistyöhankkeet, joilla on alueellisesti suuri vaikutus, kestävä kaupunkikehityksen ja alakohtaisten politiikkojen koordinoinnin painottaminen alueellisen yhteenkuuluvuuden alalla;
- koulutus ja sosiaalinen osallisuus: naisten, nuorten ja yli 55 vuotiaiden työllisyysasteen nostaminen, ammatillinen jatkokoulutus, uudelleensuuntautuminen ja erikoistuminen, yrittäjyyskulttuurin kehittäminen, koulunsa keskeyttäneiden määrän vähentäminen, korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuden lisääminen, työllistymismahdollisuuksien parantaminen maaseudulla.

Hallinnon tehtävänä on varmistaa synergia (eri politiikanaloilla rahoitettujen toimien täydentävyys), toimivat kumppanuuskenteet (selkeyttämällä kunkin kumppanin vastualueita ja tehtäviä), rahoitusedellytyksiä koskeva ennakoiva viestintä, valintakriteerit ja menettelyt ja varojen hallinnoinnin tehokas valvonta.

Viestintäosasto

Aluekehitys- ja matkailuministeriö

▶SAKSA

▶EAKR KASVUN JA TYÖLLISYYDEN VAUHDITTAJANA SCHLESWIG-HOLSTEINISSA

Meneillään olevalla rahoituskaudella 2007-2013 Schleswig-Holsteinille on myönnetty noin 374 miljoonaa euroa Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR).

Schleswig-Holsteinin osavaltiohallitus käyttää näitä varoja muun muassa innovaatioihin ja osaamistalouteen sekä yritysten kilpailukyvyyn vahvistamiseen. Tukea saivat myös niin kutsutut klusterirakenteet ja verkostot, tutkimus- ja jatkokoulutushankkeet sekä henkilöstön päteyttäminen ja kestävä kaupunkikehitys. EAKR:n varoilla edistetään siis myös yrittäjyysaloitteiden lisäämistä, alueiden innovointivalmiuksien laajentamista ja paikallista työllisyyttä.

Niin kutsuttua Schleswig Holsteinin osavaltion toimintaohjelmaa on muutettu kattavan arvioinnin perusteella. Euroopan

komission hyväksyttyä muutoshakemuksen huhtikuussa 2012 rahoitus voidaan nyt räätälöidä entistäkin tarkemmin.

Vuoden 2011 lopussa tukea sai 878 hanketta, joiden kokonaiskustannukset olivat noin 862,5 miljoonaa euroa, johon sisältyi suunnilleen 260,7 miljoonaa euroa EAKR:n tukea. Uusia työpaikkoja luotiin 3704 ja 31 777 työpaikkaa turvattiin.

Itzehoessa sijaitseva piiteknologian tutkimuslaitos (Fraunhofer-Institut für Siliziumtechnologie ISIT) on yksi EAKR:sta yhteisrahoitetuista hankkeista. Itzehoen innovaatioalueen ydin ISIT, joka on yksi dynaamisimmista mikroelektronikan alan keskuksista Saksassa, on tulevaisuudessa siten myös arvotettu teollisuuden tutkimuskumppani, joka pystyy kehittämään uusia mikro- ja nanoteknologia-alan menetelmiä ja vakiinnuttamaan

Itzeheossa sijaitseva piiteknologian tutkimuslaitoksen (Fraunhofer-Institut für Siliziumtechnologie ISIT) laajennus on yksi EAKR:sta yhteisrahoitetuista hankkeista

sen maineen sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti. Itzehoen Fraunhofer instituutissa harjoitetut tehoelektronikan ja mikrojärjestelmiä koskevan teknologian tutkimusalat ovat voimakkaassa kasvussa.

ISIT tutkimuslaitokselle myönnetty kokonaisrahoitus on 27,45 miljoonaa euroa, josta 18,3 miljoonaa euroa on EAKR:n tukea. Tämän kokonaisuudeltaan 36,6 miljoonan euron arvoisen hankkeen ansiosta on lisäksi rakennettu 1 000 neliometriä puhdistiloja ja yhteensä 1 000 neliometriä toimisto- ja mittauslaboratoriotiloja. ISITillä on siis pitkällä aikavälillä käytettävissään riittävästi työtiloja, ja se aikoo entisestään laajentaa tutkimusalojaan säilyttääkseen kiinnostavuutensa teollisuuden tutkimuskumppanina.

Lokakuussa 2011 julkaistujen asetusehdotusten jälkeen Schleswig Holstein on valmistellut aktiivisesti rakennerahastokautta 2014-2020, vaikka sen rahoitukseen ja sisältöön liittyvät näkökohdat ovatkin edelleen hyvin epävarmoja.

Schleswig Holsteinin osavaltiohallitus suhtautuu myönteisesti siihen, että EU:n tuleva aluepolitiikka kohdennetaan yhä voimakkaammin Eurooppa 2020 strategian tavoitteisiin ja varat keskitetään tulevaisuuden kaikkein tärkeimpiin kysymyksiin ja haasteisiin. Täsmälliset kustannusarviot (80 prosenttia EAKR:n varoista varataan kolmelle temaattiselle tavoitteelle) aiheuttavat kuitenkin huolta, koska alueellisia vaikutusaloja rajoitetaan niiden perusteella liian voimakkaasti.

Schleswig-Holsteinin osavaltiohallitus tukee näin ollen tiettyjä alueiden sisäsyntyisiä mahdollisuuksia, kuten kestävä matkailuinfrastruktuuria, jotka on EU:n tasolla ja jäsenvaltioissa käytävissä neuvotteluissa edelleen todettu rahoituskelpoiksi myös kehittyneemillä alueilla. Matkailun kilpailukyvyyn säilyttämisellä ja parantamisella voidaan vaikuttaa huomattavasti älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun edistämiseen.

Sosioekonomisen analyysin ja vahvuuksia ja puutteita koskevan analyysin loppuun saattamisen jälkeen painopiste on asetettu vuosien 2014-2020 EAKR ohjelman strategian ja sisällön räätälöityyn kohdentamiseen. Tämä tehdään tiiviissä yhteistyössä aluetason kumppaneiden, talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten sekä kansalaisjärjestöjen kanssa.

Schleswig-Holsteinilla on suuret odotukset tulevasta rahoituskautesta.

Rüdiger Balduhn
*Talous-, työvoima-,
 liikenne- ja teknologiaministeriö
 Schleswig-Holstein*

▶SAKSA

▶TALOUELLINEN MENESTYS KOITUU YMPÄRISTÖN HYVÄKSI

Baden-Württembergin alueellisen kilpailukyky- ja työllisyysohjelman EAKR-osiolla on saavutettu erinomaisia taloudellisia ja rahoituksellisia tuloksia kuluvalle rahoituskaudella.

EAKR:sta saadulla 143,4 miljoonan euron tuella toteutettiin yli 1,4 miljardin euron investoinnit ja luotiin noin 5 000 uutta työpaikkaa. Tutkimukseen ja teknologiaan kohdennettiin 31 miljoonaa euroa. EAKR toimien ansiosta kunnostettiin noin 38 hehtaaria teollisuuden, kaupan ja liikenteen toiminnasta syntyneitä ympäristövaurioalueita ja vähennettiin hiilidioksidipäästöjä yli 440 000 tonnia.

Rakennemuutoksen tukeminen

Globaalit markkinat, työelämän ja vapaa-ajanviettopöjen muutokset ja osaamistekijöiden kasvava merkitys luovat talouteen uusia haasteita. Baden Württembergin osavaltio tukee EAKR:n johdolla toteutettavaa rakennemuutosta kahdella hyvin erilaisella suunnitelmalla. Mannheimissa Jungbuschin alueella, jota rakennemuutos on kohdellut erityisen kaltoin, kaupunkisuunnittelua koskeva täyskäännös on aloitettu jo edellisellä rahoituskaudella 2000–2006 rakentamalla pop-musiikkiakatemia. Oppilaitos on jo muutamassa vuodessa saavuttanut Euroopan laajuista mainetta, ja sitä on laajennettu kuluvalle rahoituskaudella. Nyt se voi tarjota kaksi

ylempään korkeakoulututkintoon kuuluvaa oppijaksoa eli populaarimusiikin ja musiikin tuotannonalat. Musiikkialan klusterilta saadun rahoituksen turvin on tuettu valmistuneiden opiskelijoiden yrittäjyyttä ja popakatemiaan aseman vakiinnuttamista nykyisissä talouden rakenteissa.

Pforzheimin kultakaupunki on Saksan koru- ja kelloteollisuuden keskus, jolla on pitkät perinteet kultatuotteiden valmistuksessa. Luovien alojen keskuksen rakentaminen kaupunkiin ja sen toiminnan käynnistäminen aloitti kokonaan uuden aikakauden perinteikkäässä koruteollisuudessa. Keskus perustettiin 1900 luvun alussa rakennettuun jugendtyyliseen entiseen uimalaitokseen. Aloittelevat yritykset ja monenlaisia luovia aloja edustavat hanke- ja työryhmät voivat vuokrata sieltä toimistotiloja tai vain käyttää työtiloja tai työasemia tilapäisesti.

Väestörakenteen muutoksen hallinta

Väestörakenteen muutos, vähenevän väestön ikääntyminen ja nuoren, ammattitaitoisen työvoiman puute tuovat lisähaasteita taloudellisesti dynaamiselle Baden Württembergin osavaltiolle. Tästä syystä erilaisia malleja on suunniteltu ja toteutettu vuodesta 2008 alkaen "Innovative Municipal Development EU Flagship Projects" hankkeiden (EU:n innovatiivisen kuntakehityksen lippulaivahankkeiden) mallihankkeessa.

EU:n lippulaivahanke "Gmünder knowledge workshop" (malli)

Yhdessä näistä malleista aiemmin laitoksissa hoidetut vammaiset tutustutettiin työmarkkinoihin. Ylä Reinillä Heitersheimissa sijaitseva Villa Artis yhdistää kahvilan ja terapeuttisen taideakatemia, jossa etsitään ja tuetaan vammaisten erityistä taiteellista lahjakkuutta. Siellä vammaiset ja terveet työskentelevät yhdessä.

EU:n lippulaivahankkeessa ”Gmünder knowldge workshop” (Gmünder osaamispaja) toimitaan poikkeuksellisella tavalla: Erityisesti niille koululaisille, jotka ovat koulutustaustaltaan heikossa asemassa, annetaan mahdollisuus tutustua opetusohjelman ulkopuolella tekniikkaan ja teknologiaan hausalla ja mukavalla tavalla. Tällä tavalla kohderyhmänä ovat 8-18 vuotiaat tutustutetaan teknisiin aloihin. Molemmissa hankkeissa saadaan esille ihmisten aiemmin hyödyntämättömät voimavarat.

Kumppaneiden osallistuminen

Edellä mainitut hankkeet oli mahdollista toteuttaa myös kuntien ja muiden kumppaneiden tiiviin yhteistyön ansiosta. Hankkeiden käynnistyttyä alkanut jatkuva vuoropuhelu on muovannut ja muuttanut, hionut ja mukauttanut yksittäisiä malleja.

Niiden kokemusten perusteella, joita Baden Württembergin osavaltiossa on saatu eri taloudellisten ja sosiaalisten ryhmien osallistumisesta hankkeisiin, se on myös aloittanut talouselämän ja tiedemaailman kumppaneiden, työmarkkinaosapuolten ja ympäristöalan kumppaneiden kanssa tiiviin vuoropuhelun EAKR:n toimintaohjelman uuden rahoituskauden suunnittelusta. Osavaltio on selkeyttänyt tulevaan EAKR ohjelmaan liittyviä ideoitaan tähän mennessä yli 40 tapahtumassa, vuoropuheluforumilla, keskustelussa ja esittelyssä ja käsitellyt niitä kumppaneiden kanssa sekä tiivistänyt ja muuttanut niitä. Tulevalla rahoituskaudella tärkeä painopiste on maaseudun korkea asteen oppilaitosten rahoitus, sillä laajalle hajautetusta koulutuksesta ja tutkimus- ja kehittämisinfrastruktuurista voitulla alueiden tavaramerkki.

Georg Ris

*EAKR:n hallintoviranomainen,
maatalous- ja kuluttaja asiain ministeriö
Baden-Württemberg*

► ESPANJA

► EU:N ALUEPOLITIIKAN 25 VUOTINEN MENESTYSTARINA ANDALUSIASSA

Ennen seuraavaa ohjelmakautta ja osallistumista tulevasta koheesiopolitiikasta käytävään keskusteluun Andalusia arvioi 25 vuotista jäsenyyttään Euroopan unionissa. Alue korostaa muiden indikaattoreiden ohella tutkimus- ja kehittämistoiminnan, liikenteen, terveydenhuollon ja uusiutuvan energian alojen tärkeimpiä saavutuksia, jotka ovat edistäneet lähentymistä muihin vertaistalouksiin.

Espanjan EU jäsenyyden jälkeen Andalusia on saanut noin 80 miljardia euroa tukea, josta 41 miljardia euroa koheesiopolitiikan varoista. Näitä varoja hyödyntämällä alue on läpikäynyt kauaskantoisen taloudellisen ja yhteiskunnallisen muutoksen, jonka ansiosta se on pystynyt edistymään huomattavasti reaaliosuudessa ja nimellisessä lähentymisessä muiden alueiden

kanssa. Vuodesta 1986 tähän päivään saakka Andalusia on lähentynyt EU:n keskiarvoa 26 prosenttiyksikön verran, mikä näkyy esimerkiksi sellaisissa indikaattoreissa kuin asukaskohdainen BKT, joka on viisinkertaistunut: vuonna 2011 sen määrä oli 17 587 euroa asukasta kohden.

Osa investoiduista varoista on käytetty tutkimus- ja kehittämistoimiin, jotka ovat lisääntyneet 16 kertaisiksi. Näin ollen tutkimus- ja kehittämismenojen osuus BKT:stä on kasvanut 3,3 kertaiseksi, mikä on 12,6 kertaa enemmän kuin koko EU:ssa tapahtunut kasvu.

Alueellisen innovaatiojärjestelmän rakenteita ja synergioita on vahvistettu, T&K-toimia on lisätty ja uusia teknologiansiirtomekanismeja perustettu. Tämä on toteutettu perustamalla

T&K-infrastruktuuriverkosto, tarjoamalla pk-yrityksille innovaatiotukipalveluja, tukemalla yrittäjyyttä ja lisäämällä innovoinnin rahoituslähteitä. Tällä tavoin on toteutettu innovaatiotoimia, kuten Andalusiassa teknologiverkko tai innovoinnin, teknologian ja yrittäjyyden yleistuki, joilla tuetaan innovointia ja yrittäjyyden kehittämistä Andalusiassa. JEREMIE-aloitteella edistetään pk-yritysten kestävästä tukesta ja JESSICA-aloitteella integroitujen kaupunkihankkeiden kehittämistä.

Andalusian liikenneinfrastruktuuria on kehitetty lisäämällä moottoriteitä, valtateitä ja maanteitä, mikä on parantanut alueen fyysisiä rakenteita. Toteutetuista toimista merkittävimpiä ovat olleet Andalusiassa valtatie (A-92) käyttöönotto ja Sevillan ja Madridin välinen suurnopeusjunayhteys. Liikenteeseen investoitujen suurten summien avulla on lisätty suuren kapasiteetin teiden kilometrimäärää. Vuonna 2010 niitä oli 30 km neliökilometriä kohti, mikä on 9,1 kertaa enemmän kuin vuonna 1985, ja suurnopeusrautatieverkon pituus oli 358,6 kilometriä.

Uuden teknologian saatavuudesta voidaan todeta, että vuonna 1986 Andalusiassa yrityksillä oli tuskin lainkaan tiedonsiirtoverkkoja, kun taas vuonna 2011 yrityksistä 95,5 prosentilla oli laajakaistainen internet-yhteys.

Samoin uusiutuvien energialähteiden käyttö energiantuotantoon oli huomattavaa. Erityisesti uusiutuviin energialähteisiin perustuva sähköntuotanto kasvoi yli kaksinkertaiseksi vuosien 1989 ja 2009 välisenä aikana (7,9 prosentista 19,6 prosenttiin). Uusiutuvan energiantuotannon kasvu (erityisesti aurinko-, tuuli- ja bioenergia) on synnyttänyt uuden, monipuolisemman energiamallin, joka sopii yhteen alueen talouskehityksen ja luonnon ekosysteemien suojelun kanssa. Esimerkiksi Andalucía A+ ohjelman kaltaisilla kestävän energian kehittämissuunnitelmissa on vaikutettu tähän ja kannustettu andalusialaisia säästäväisyyteen sekä tiedostavaan energiankäyttöön.

Andalusian vienti on kahdeksankertaistunut vuodesta 1988, mikä on kaksinkertainen määrä koko Euroopan unioniin verrattuna. Vuosien 1988 ja 2011 välisenä aikana viennin osuus Andalusiassa BKT:stä kasvoi 7,5 prosenttiyksikköä, mikä on 1,4 kertaa enemmän kuin koko EU:ssa.

Toinen alueen kehitystä kuvaava tieto on ollut naisten työllisyysaste, joka on yli kaksinkertainen vuoteen 1986 verrattuna; se on kasvanut 1,6 kertaisesti koko EU:hun verrattuna. Alueen työllisyyspolitiikalla on tuettu naisten työelämään osallistumista toteuttamalla toimia, joilla on edistetty heikommassa asemassa olevien ryhmien yhteiskuntaan integroitumista ja työmarkkinoille pääsyä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista.

Kehittyneen ilmailu- ja avaruustekniikan keskus CATEC (Center for Advanced Aerospace Technologies)

Edistystä on tapahtunut myös sosiaalipolitiikassa esimerkiksi terveysalalla, sillä Andalusiassa terveyskeskusten määrä on kasvanut 344:stä yhteensä 1 597:ään; väestön koulutustason osalta korkeakoulutettujen prosenttiosuus on kasvanut 14,2 prosenttiyksiköllä ja nostanut korkeakoulutettujen määrän kuluneiden 25 vuoden aikana yli miljoonaan.

Edellä kuvatut saavutukset alueilla eivät kuitenkaan olisi olleet mahdollisia ilman Andalusiassa aluehallituksen tehokasta hallintomallia ja valmiutta EU:n varojen käyttöön. Andalusiassa hallintomalli on ollut maineikas. Tästä kertoo se, että kahdessa edellisessä yhteisön tukikehyksessä sille myönnettiin 1,229 miljardia euroa lisävaroja ja toteutettiin 11,7 miljardin euron investoinnit, joiden osuus alkuperäisistä tukikelpoista menoista oli 123,6 prosenttia.

Koheesiopolitiikka on ollut ja on edelleen tärkeä Andalusiassa kasvun vauhdittaja, ja siksi Andalusiassa hallinto pyrkii toteuttamaan ensi kaudella erityisen rahoitusta koskevan siirtymäjärjestelyn, jolla varmistetaan vähittäinen siirtyminen lähentymistavoitteesta kohti kilpailukykytavoitetta. Järjestely on välttämätön saavutettujen tulosten vakiinnuttamiseksi, talouden rakenteen lujittamiseksi ja rahoitukseen ja talouteen liittyvien riskitilanteiden välttämiseksi. Lisäksi Andalusia puhuu edelleen sen puolesta, että tukea jaettaessa otetaan huomioon BKT:n ja väestön lisäksi muitakin indikaattoreita, kuten työttömyys, unohtamatta talouskriisin vaikutusta alueisiin.

EU:n varoista ja suunnittelusta vastaava pääosasto

*Alueellinen talous-, innovaatio-,
tiede- ja työllisyysministeriö
Andalusian aluehallitus*

▶ UNIONIN ALUEPOLITIikka

ESIMERKKINÄ EU:N ULKOPUOLELLAKIN

EU:n aluepolitiikkaa pidetään hyvänä käytännön esimerkinä muualla maailmassa, koska siinä käsitellään samanaikaisesti kasvun edistämiseen ja maantieteellisten erojen vähentämiseen liittyviä kysymyksiä.

EU:n kansainvälisillä kumppaneilla on yhä suurempi tarve luoda yhteydet Euroopan komissioon ja keskustella sen kanssa toimintalinjoista, joilla pyritään alueiden tasapainoiseen kehittämiseen. Brasilian, Kiinan ja Venäjän kaltaisten nopeasti kasvavien talousmaiden huoli kasvuetujen tasaisen jakautumisen varmistamisesta on herättänyt korkeimman poliittisen johdon voimakkaan kiinnostuksen aluepolitiikkaa ja aluehallintoa kohtaan.

Itäisessä kumppanuudessa koheesiopolitiikalla on keskeinen rooli EU:n suhteissa kuuteen maahan: Armeniaan, Azerbaidžaniin, Georgiaan, Moldovaan, Ukrainaan ja Valko Venäjään. Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto tukee aluepolitiikasta käytävien vuoropuhelujen kautta toteutettavaa itäistä kumppanuutta, jolla edistetään aluekehityksen pilottiohjelmiä koskevaa prosessia.

Vastauksena ilmaistuun kiinnostukseen komissio teki naapurimaiden ja EU:n strategisten kumppaneiden – esimerkiksi Brasilian, Kiinan, Ukrainan ja Venäjän – kanssa aluepoliittista yhteistyötä koskevat yhteisymmärryspöytäkirjat; kussakin näistä maista alueiden väliset erot ovat kasvussa, ja niillä on ratkaistavanaan hallinnon parantamiseen liittyviä suuria haasteita. Yhteisymmärryspöytäkirjoilla luodaan puitteet jatkuvasti päivitettävälle työohjelmalle, jonka toimiin kuuluu korkean tason kokouksia, työryhmiä, opintokäyntejä ja teknistä apua. Samoin Georgian ja Moldovan kanssa on allekirjoitettu itäiseen kumppanuuteen liittyvät yhteiset julkilausumat. EU tekee tapauskohtaista yhteistyötä myös muiden kumppaneiden ja alueellisten ryhmittymien kanssa Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Vuonna 2009 Euroopan parlamentti valtuutti komission edistämään maailmanlaajuisesti EU:n aluepolitiikan kehittämismallia ja on siitä saakka myöntänyt varoja pilottihankkeisiin ja valmistelutoimiin. Niiden tarkoituksena on vahvistaa aluepolitiikkaan liittyvää osaamista ja kokemusta komission ja kolmansien maiden välisessä strategisessa kumppanuudessa erilaisilla toimilla, kuten järjestelmällä tapahtumia, tiedotustoimilla, verkostoitumis- ja opiskelumahdollisuuksilla, vaihtamalla monenvälisiä käytäntöjä ja edistämällä alueiden, kaupunkien ja valtioiden välisten valmiuksien kehittämistä.

EU:n aluepolitiikan keskeiset periaatteet, kuten kumppanuus, monitasohallinto, toissijaisuus ja strategiset ja yhdennetyt lähestymistavat, tekevät kehittämissä politiikoista tärkeän voimavaran. Ne lisäävät paikallisten toimijoiden vaikutusmahdollisuuksia, parantavat kasvustrategioiden tehokkuutta, tukevat julkisen ja yksityisen sektorin välistä yhteistyötä sekä kehittämissästrategian täytäntöönpanoa kaikkialla maailmassa.

Ulkoiset kumppanit pitävät unionin kokemusta EU:n aluepolitiikan avainkysymyksistä, kuten rajat ylittävästä yhteistyöstä, kestävästä kaupunkikehityksestä, kaupunki- ja maaseutualueiden yhteistyöstä ja alueellisista innovaatiostrategioista erityisen merkittävänä.

Vuoropuhelu EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tarjoaa EU:n alueille ja kaupungeille arvokkaita tilaisuuksia osallistua laajempaan kansainväliseen yhteistyöhön ja kerätä kansainvälistä kokemusta yhteisistä haasteista ja niihin vastaamisesta.

▶ LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/international/index_en.cfm

Kiinalaisvaltuuskunta (CETREGIO) vierailulla Alankomaiden näyttelyosastolla puutarha-alan Floridae maailmannäyttelyssä Venlossa (Alankomaissa)

CETREGIO

Vuonna 2010 alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto käynnisti kiinalais eurooppalaisen aluepolitiikan koulutussarjan CETREGIO:n, joka tarjoaa kiinalaisasiantuntijoille vertailukohtan heidän omaan aluepolitiikkaansa. Sen tavoitteena on myös vahvistaa Euroopan ja Kiinan alueiden välisiä yhteyksiä kahdenvälisen yhteistyön lisäämistä ajatellen. Koulutus koostuu vähintään kolmessa EU:n jäsenvaltiossa järjestettävistä tiedotustilaisuuksista, joihin kuuluu luentoja ja opintokäyntejä. Eurooppalaiset asiantuntijat ovat myös tutustuneet esimerkkeihin hyvistä käytännöistä Kiinassa.

Vuodesta 2010 alkaen lähes 100 kiinalaista päätöksentekijää 33:lta maakuntatason alueelta on vaihtanut kokemuksia ja tutustunut esimerkkeihin hyvistä käytännöistä yli 40 alueella 12:ssa EU:n jäsenvaltiossa. Tilaisuuksissa on käsitelty laajalti erilaisia aluekehityskysymyksiä monitasohallinnosta ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta tilastotietojärjestelmiin ja kestäväan kaupunkikehitykseen. Vuosina 2011-2012 CETREGIO:n toteutti Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).

Kestävä kaupunkikehitys

Vuonna 2011 kahdeksan latinalaisamerikkalaista ja neljä eurooppalaista kaupunkia vaihtoi keskenään hyviä käytäntöjä ympäristöön, koulutukseen, liikkuvuuteen ja kaupunkien elvyttämiseen liittyvistä kaupunkikehityskysymyksistä komission ja Latinalaisen Amerikan kehityspankin tukeman URBELAC-ohjelman (*Urban European and Latin American and Caribbean Cities*) Euroopan, Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kaupungit) kautta. Vuonna 2012 ohjelmaan osallistui viisi uutta kaupunkia sekä Latinalaisesta Amerikasta että Euroopasta. Komissio ja Japanin hallitus vaihtavat kestäväan kaupunkikehitykseen ja kilpailukykyyn liittyviä kokemuksia, kun taas EU:n ja Kiinan välisessä aluepoliittisessa vuoropuhelussa edistetään EU:n ja Kiinan kestäväan kaupunkikehitystä koskevaa kumppanuutta.

Yhteistyö Brasilian kanssa

Helmikuussa 2007 laaditun Brasilian kansallisen aluekehityspolitiikan esikuvana on pitkälti ollut EU:n koheesiopolitiikka. Brasilia pitää alueellisen epätasa arvon vähentämistä ja köyhyyden poistamista erittäin tärkeänä kansallisen kasvun ja kehityksen vauhdittajana. Se valmistelee parhaillaan aluepolitiikan toista vaihetta. EU:n ja Brasilian välisen aluepoliittisen yhteistyön tärkeimpiä tapahtumia vuonna 2007-2012 olivat esimerkiksi

- 20+ konferenssit, -seminaarit ja -työryhmät sellaisista aiheista kuin monitasohallinto, strateginen suunnittelu, alueelliset innovaatiot ja seuranta; valmiuksien kehittämistä koskevat koulutusohjelmat yli 150 brasilialaiselle virkamiehelle;
- kaksivuotinen alueellinen vaihto-ohjelma, jolla kehitettiin 14 brasilialaisen departementin ja 14 EU alueen välisiä yhteistyöohjelmia; Brasilian edustajien kuusi opintomatkaa Eurooppaan;
- OECD:n EU:n tuella tekemä tutkimus "Territorial Review of Brazil" (Katsaus Brasilian alueisiin), jolla autettiin Brasilian viranomaisia hyödyntämään onnistuneita kansainvälisiä kokemuksia;
- pilottihankkeet EU:n (Ranskan Guyana) ja sen lähellä sijaitsevien Brasilian osavaltioiden Parán ja Amapán välisen yhteistyön kehittämiseksi.

Kokonaiskustannukset:
4 200 000 EUR
EU:n osuus:
3 300 000 EUR

KESKI EUROOPAN OHJELMA

▶ LUPAAVA JOHDINAUTO TEKNOLOGIA: PUHDASTA, VIHREÄÄ JA ÄLYKÄSTÄ

Johdinautot eivät tuota päästöjä ilmaan, ovat hiljaisia ja kustannustehokkaita. Vaikka julkisissa liikennejärjestelmissä on maailmanlaajuisesti käytössä 40 000 johdinautoa, ne ovat viime vuosikymmeninä menettäneet merkitystään. TROLLEY hankkeessa Keski Euroopan johdinautoalan ammattilaiset ja asiantuntijat pyrkivät hyödyntämään näiden sähkökäyttöisten liikennevälineiden kaikki mahdollisuudet.

Ensimmäiset johdinautot tulivat Berliinin kaduille 1800 luvulla. Raitiovaunujen tavoin ne ottavat moottorinsa tarvitseman sähkövirran yläpuolella kulkevista sähkölinjoista, joten ne ovat puhtaita, turvallisia ja tehokkaita liikennevälineitä julkisessa kaupunkiliikenteessä. Silti johdinautoilla on enemmän yhteistä tavallisten linja-autojen kanssa. Kumipyörien ansiosta ne ovat hiljaisia. Koske ne eivät kulje raiteilla, ne voivat myös kiertää kadulla olevia esteitä.

Useissa keskieurooppalaisissa kaupungeissa johdinautoihin perustuva julkinen liikenne on kuitenkin saavuttanut kapasiteettinsa rajat. Lisäksi niihin liittyy monia teknisiä ja ympäristöä koskevia haasteita.

TROLLEY hankkeella edistetään johdinautojärjestelmiä kaikille kaupungeille soveltuvana urbaanina sähköisenä ratkaisuna. Keski Euroopan ohjelmasta yhteisrahoitetussa hankkeessa on mukana yhdeksän eurooppalaista sähköisen julkisen liikenteen alalla toimivaa kumppania kuudesta maasta (Italia, Itävalta, Puola, Saksa, Tšekin tasavalta, Unkari).

Hankkeena aikana suoritetuilla liikennealan yhteisillä toteuttavuustutkimuksilla pyritään esimerkiksi lisäämään johdinautojen energiatehokkuutta tai nopeuttamaan niiden liikennöintiä kaupunkialueilla. Kumppanit kehittivät myös

Euroopan ensimmäisen akkukäyttöisen hybridijohdinauton. Ajoneuvo otettiin käyttöön elokuussa 2012 Eberswaldessa, Saksassa, ja se saa virtaa johtimien (yläpuolisten sähköjoh-tojen) kautta tai litiumioniakusta.

Julkisuuskuvan uudistaminen

Johdinautojärjestelmien sähkölinjat ovat kattavia ja melko huomaamattomia. Johdinautojen julkisuuskuvan uudistamiseksi TROLLEY hankkeessa on tiedotettu liikennevälineen monista eduista. Aloitteisiin kuuluu tiedotuskampanja nimeltä "eBus: the smart way" (sähköbussi – fiksu tapa) sekä vuotuinen eurooppalainen teemapäivä "European Trolleybus Day" (johdinautoliikenteen eurooppalainen teemapäivä). Liikkujan viikolla järjestettävä eurooppalainen teemapäivä houkuttelee tuhansia vierailijoita kumppanikaupunkeihin, kuten Salzburgiin, Brnohon, Eberswaldeen, Gdyniaan, Parmaan, Leipzigiin ja Szegediin. Kumppanit ovat myös laatineet johdinautoja koskevia oppaita erityisesti niille kaupunkien päätöksentekijöille, jotka ovat innokkaita kehittämään johdinautoverkkoa tai perustamaan sellaisen ensimmäistä kertaa.

Hankkeen keskeinen sanoma on johdinautojen ympäristöstävällisyys. Johtavan hankekumppanin kotipaikassa Salzburgissa nämä liikennevälineet toimivat päästöttömällä vesivoimalla tuotetulla sähköllä. "Liikenteen osuus hiukkaspäästöjen korkeasta tasosta on Salzburgissa 40 prosenttia. Siksi on sitäkin tärkeämpää, että TROLLEYn kaltaisilla hankkeilla vauhditetaan kestäväällä tavalla siirtymistä fossiilisia polttoaineita käyttävästä liikenteestä sähköiseen julkiseen liikenteeseen", toteaa Alexandra Weiss Salzburg AG für Energie, Verkehr und Telekommunikation yhtiöstä.

▶ LISÄTIETOA
<http://www.trolley-project.eu>

▶ SARDINIA, ITALIA

▶ SARDINIAN VALOKAAPELIVERKON KAUTTA TARJOTAAN 2000 LUVUN PALVELUJA

Sardinian nopeasta laajakaistaverkosta odotetaan olevan suurta hyötyä sosioekonomiselle kehitykselle. Paitsi että se yhdistää toisiinsa 5380 julkishallinnon virastoa kaupungintaloista poliisilaitoksiin, se myös parantaa yritysten ja kansalaisten mahdollisuuksia hyödyntää verkkokauppaa ja sähköisiä palveluita. Sen valokuitukaapelit vedetään uusien maakaasuputkien läpi, mikä vähentää rakennuskustannuksia merkittävästi.

Vuonna 2008 nopeat valokuituyhteydet vedettiin 12:lle Sardinian teollisuusalueelle sekä noin 60 sairaalaan ja terveyskeskukseen. Uusi BULGAS-FIBERSAR hanke laajentaa tämän niin kutsutun seuraavan sukupolven liityntäverkon joka puolelle saarta. Se ulottuu myös alueille, joille yksityiset operaattorit eivät ole vielä rakentaneet tällaisia verkkoja, joten se vähentää Sardinian digitaalista jakoa ja sopii yhteen Eurooppa 2020 strategian Euroopan digitaalistrategia lippulaivahankkeen kanssa.

Hankkeessa hyödynnetään alueellisen kaasunjakeluverkon rakentamista mittakaavaetujen aikaansaamiseksi. Verkon valmistuttua kaapelia on yli 3,4 miljoonaa metriä lisää. Sen alueella on yli miljoona sardinialaista 240 kaupungissa sekä 400 000 rakennusta ja 50 000 yritystä ja laitosta. Työ tehdään kahdessa vaiheessa: ensimmäisessä vaiheessa viestintäinfrastruktuuri rakennetaan ja otetaan käyttöön samanaikaisesti kaasuverkon putkistojen, kuilujen ja kaapelikaivojen rakentamisen kanssa. Toisessa vaiheessa asennetaan ja otetaan käyttöön kuituoptiikka.

Kuitu kotiin -verkko (Fibre-to-the-Home, FTTH)

Hankkeen avulla perustettu verkko mahdollistaa siirtonopeuden, joka on jopa 100 Mbit/s. Se on myös suunniteltu siten, että teleoperaattoreilla on suora ja joustava mahdollisuus tuleviin päivityksiin ja laajennuksiin. EU:n valtioneuvoston päätösten mukaan kyseinen infrastruktuuri säilyy Sardinian autonomisen alueen omaisuutena. Näin varmistetaan kaikkien kansalaisten ja käyttäjien edun mukainen tietoverkon neutraalius.

Kokonaiskustannukset:
82 980 000 EUR
EU:n osuus:
41 490 000 EUR

”Paremmen digitaalisen tietoliikenteen ja liitettävyyden ansiosta hanke tuottaa julkishallinnolle ja yrityksille etuja ja kustannussäästöjä”, toteaa Sardinian autonomisen alueen yleisten asioiden ministeriön palveluinfrastruktuurista ja verkoista vastaavan osaston johtaja Piero Berritta. Hän korostaa tärkeimpinä etuina palvelujen, esimerkiksi sähköisten allekirjoitusten, digitaalisten asiakirjojen ja sähköisen laskutuksen, parempaa saatavuutta.

”Verkon ansiosta saavutettavat hallinnon kustannussäästöt vapauttavat varoja, jotka voidaan investoida edelleen aluekehityshankkeisiin”, hän lisää. ”Uusien internet tuotteiden, palvelujen ja myyntikanavien ansiosta sardinialaiset yritykset pystyvät myös kilpailemaan paremmin kansainvälisillä markkinoilla.” Verkon avulla voidaan myös säästää 8 prosenttia digitaalisten koulujen ja sähköisten terveyspalvelujen alueellisissa käyttöönottokustannuksissa.

▶ LISÄTIETOA

<http://www.regione.sardegna.it/>

KAAKKOIS-EUROOPAN KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖOHJELMA

▶ AMMATTITAITOON INVESTOIMINEN PITÄÄ TONAVAN LIIKKEESSÄ

Tonava on elintärkeä Euroopan laajuinen liikenteen valtaväylä, jotka pitkin kuljetettiin noin 45 miljoonaa tonnia rahtia vuonna 2011. Yhdessä EU:n hankkeessa keskityttiin joen alusliikennettä valvovien ihmisten jatkokoulutukseen, millä pyritään varmistamaan alan valoisa tulevaisuus.

Tonavan alueella asuu 115 miljoonaa ihmistä. Joki kulkee 2850 kilometrin matkan Saksan Schwarzwaldista Mustalmerelle kymmenen maan kautta.

Alueen maiden välinen yhteistyö on välttämätön edellytys, jotta sisävesiliikennettä voidaan kehittää. Tähän kuuluu myös intermodaalinen infrastruktuuri konttien siirtämiseen alusten, kuorma-autojen ja junien välillä. Tämä on muun muassa Kaakkois-Euroopan kansainvälisen yhteistyöohjelman kautta täytöntöön pantavan EU:n koheesio politiikan tavoite. Yksi rautiliikenteen harjoittajien kohtaamista haasteista on pula ammattitaitoisista vesiliikennealan työntekijöistä. Tähän ovat syynä vähäiset koulutusmahdollisuudet Tonavan alueen maissa. Työskentelemällä aluksissa, satamissa ja logistiikassa he varmistavat jokiliikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden.

Tonavan tulevat kapteenit

Tähän nimenomaiseen haasteeseen vastattiin EU:n NELI hankkeella: logistiikan ja vesiliikennealan koulutuksen yhteistyöverkolla, jonka painopiste on Tonavan käytävän sisävesiliikennettä koskevien innovatiivisten ratkaisujen tukemisessa. Hanke yhdisti 15 sisävesiliikenteessä toimivaa kumppania kahdeksasta maasta: Bulgariasta, Itävaltasta, Kroatia, Romania, Serbiasta, Slovakiasta, Ukrainasta ja Unkarista.

Uusi yhteistyöverkko helpottaa siihen osallistuvien maiden keskinäistä tiedonvaihtoa ja yhteisiä toimia. Hankejohtaja Vasile Pipirigeanun mukaan ”se tarjoaa myös kaikkien Tonavan varrella sijaitsevien maiden tärkeimmille sidosryhmille tarkoitukseen mukaisia palveluja ja välineitä tietotekniikan nykyisten erojen kiinni kuromiseen, sisävesiliikenteen edistämiseen ja parantamiseen ja uusien kansainvälisten yhteistoimien valmisteluun.”

Kokonaiskustannukset:
2 170 000 EUR
EU:n osuus:
1 620 000 EUR

Kukin kahdeksasta hankkeeseen osallistuvasta kumppanista laati kansallisen toimintasuunnitelman. Ne liitettiin ”Danube Transnational Plan” suunnitelmaan (kansainvälinen Tonava suunnitelma), jossa keskitytään yhteisiin toimiin vahvistaa Tonavan vesiliikenne-, kuljetus- ja logistiikka alan ammattikoulutuksen vaatimuksia ja käsitteitä. Toimiin kuuluvat vesiliikennealan henkilöstön yhteinen työhönotto ja koulutus, koulutuksen yhdenmukaistaminen ja sertifiointi ja nykyaikaisen opetusmateriaalin laatiminen. Kansainvälinen suunnitelma sopii yhteen Tonavan aluetta koskevan EU:n strategian 2010 kanssa. Tonavan alueen omissa toimintasuunnitelmissa vaaditaan investointeja Tonavan alueen vesiliikennealan koulutukseen ja työpaikkoihin.

Hankkeen muita merkittäviä tuloksia ovat neljän sisävesiliikenteen tiedotus- ja koulutuskeskusten perustaminen (Itävalta, Kroatia, Romania ja Unkari) sekä sisävesiliikenteen koulutusaineiston laatiminen Tonavan alueen oppilaitoksille ja verkkoon.

▶ LISÄTIETOA

<http://www.neliproject.eu>

<http://www.danube-region.eu>

▶ LUOTEIS ENGLANTI

▶ ALUEEN TYÖLLISYYDEN LISÄÄMINEN JA TURVAAMINEN

Kokonaiskustannukset:
12 310 000 EUR
EU:n osuus:
6 160 000 EUR

Luoteis Englannissa toteutetussa kolmevuotisessa yritystukihankkeessa perustettiin yli 4660 uutta yritystä. Hankkeen "Business Start Ups Phase 2 (BSU-PII)" -vaiheessa (uusyrityksiä koskeva vaihe 2), joka oli suunnattu heikossa asemassa oleville yhteisöille ja yritystoiminnassa aliedustetuille ryhmille, autettiin myös tuhansia ihmisiä laajentamaan yrityksiä tai ryhtymään itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi.

Luoteis Englannissa asuu 7 miljoonaa ihmistä kolmen kreivikunnan (Cheshire, Cumbria ja Lancashire) ja kahden metropolikreivikunnan (Suur Manchester ja Merseyside) alueella. Yksistään Suur Manchester on valtakunnan toiseksi suurin talousalue, jossa on noin 90 000 yritystä ja 1,2 miljoonaa työntekijää. Viime vuosien talouskriisi on kuitenkin kohdellut aluetta kaltoin ja nostanut työttömyysasteen korkeaksi.

Uusyrityksiä koskeva vaihe 2 (BSUPII) perustui alueella aikaisemmin toteutettuun tehostetun tuen kokeiluhankkeeseen sekä erityisesti yritystuen kehittämisestä ja toteuttamisesta saatuihin kokemuksiin. EU:n yhteisrahoittaman ja Luoteis Englannin aluekehitysviranomaisen johdolla toteutetun hankkeen kumppaneihin kuului 14 paikallisviranomaisista Luoteis Englannin alueelta ja 27 pientä yritystuen asiantuntijaorganisaatiota.

Hankkeen päätavoitteet olivat uusien yritysten perustaminen ja yritysten tukeminen erityisesti kaupungeissa, joissa työttömyys on korkea tai yrityksiä on suhteellisesti vähän. Tavoitteena oli myös saada usein vierekkäisissä piirikunnissa sijaitsevien heikossa asemassa olevien alueiden asukkaat osallistumaan aktiivisemmin työelämään.

Asiantuntija apu

Kumppanit tarjosivat tehostettuja asiantuntijapalveluita sekä tukea henkilöille, jotka halusivat perustaa yrityksen tai olivat perustaneet sellaisen alle 36 kuukautta sitten, ja henkilöille, jotka halusivat työllistää itsensä. Palvelut vaihtelivat kysymysten käsittelystä yritysarviointeihin. Asiantuntijat järjestivät koulutusta myös suoraan yksityishenkilöille tai ryhmille ja tarjosivat jatkuvaa tukea yrityksille enintään kolme vuotta liiketoiminnan aloittamisen jälkeen.

Hankkeen loputtua huhtikuussa 2012 noin 2640 henkilöä oli saanut apua yrityksen perustamisessa ja 7 000 työpaikkaa oli luotu. Liverpoolilainen Craig Dures Grime 2 Shine yrityksestä kehuu hankekumppani Blue Orchid Management Consultantsilta saamaansa tukea: "Yrityksen perustaminen on rankkaa, mutta sain neuvoja kaikissa tärkeissä asioissa. Yrityksen käynnistämisen liittyvät paineet vähenivät päivystävän yritysneuvojan ansiosta."

Wiganissa sijaitsevassa Four Seasons Garden Services yrityksessä työskentelevä Geoff Ashton sai yritysneuvojalta apua perusasioissa, kuten budjettisuunnittelussa, pankkiasioiden hoitamisessa, lainoissa ja avustuksissa. Rochdalelainen verkosivusuunnittelija ja painaja Peter Bennet toteaa kiitollisena saaneensa apua kirjanpitoon liittyvissä asioissa aloittaville yrityksille tarkoitetussa tapahtumassa.

Vaikka BSUPII-vaihe on päättynyt, hankkeen on todettu tarjoavan hyvän mallin yritystä perustavien henkilöiden tukemiseen. Hanke jatkuu samassa muodossa valtiolta ja Euroopan komissiolta saatavan tuen turvin.

▶ LISÄTIETOA

<http://www.theblueorchid.co.uk>

▶ KOHEESIORAHASTON ARVIOINTI

ANALYYSIN MUKAAN LIIKENTEN JA YMPÄRISTÖN ALALLA ON SAATU AIKAAN TULOKSIA, MUTTA VERKOSTOVAIKUTUKSIIN ON KIINNITETTÄVÄ ENEMMÄN HUOMIOTA

Koheesiorahastosta tuetaan pääasiassa laajoja infrastruktuurihankkeita, jotka ovat osa liikenne- ja ympäristöalan kansallisia kehittämissuunnitelmia. Koheesiorahastosta tukea saavien hankkeiden vaikutusten arviointi on monin tavoin haasteellista etenkin siksi, että monet hankkeet saadaan päätökseen vasta vuosia alkuvaiheen rahoituskauden jälkeen.

Riippumattomat konsultit suorittivat sarjan toisiinsa liittyviä arvioita koheesiorahastosta ja liittymistä edeltävästä rakennepolitiikan välineestä (ISPA) kaudella 2000-2006 yhteisrahoitetuista toimista.

Raportti kattaa 16 maata: Espanja, Irlanti, Kreikka, Portugali (tukea vuodesta 2000), Kypros ja Malta (tukea vuodesta 2004), Latvia, Liettua, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekin tasavalta, Unkari, Viro (tukea ISPA:sta vuosina 2000-2004 ja sen jälkeen koheesiorahastosta) ja Bulgaria ja Romania (tukea ISPA:sta). Raportissa kiinnitetään huomiota liikenne- ja ympäristöinfrastruktuurin investointitarpeisiin, rahoituksen jakamiseen hanketyypeittäin ja hankkeiden täytäntöönpanovauhtiin tukea saavissa maissa. Siinä arvioidaan investoinneilla saavutettuja tuloksia ja yritetään arvioida hankkeiden yksikkökustannuksia ja tuloksia kustannus hyötyanalyysin perusteella. Muiden arvioinnissa esiin nostettujen pitkän aikavälin toimintalinjoihin liittyvien kysymysten ohella siinä tarkastellaan hankkeiden hallinnointia ja täytäntöönpanoa.

LISSABONIN LENTOKENTTÄMETROLINJA AVATTIIN YHDESSÄ KOHEESIORAHASTO PORTUGALISSA NÄYTTelyn KANSSA

Vuosina 1993–2006 koheesiorahastosta hyväksyttiin 6 miljardin euron arvosta yhteisrahoitettuja hankkeita Portugalissa ympäristön (272) ja liikenteen (80) alalla. Viimeiset merkittävät investoinnit – myös Lissabonin lentokenttämestrolinjan – saatettiin loppuun vuonna 2011 ja 2012. Näitä tuloksia esiteltiin ”The Cohesion Fund in Portugal” näyttelyssä, joka avattiin heinäkuussa yhtä aikaa uuden lentokenttämestrolinjan avajaisten kanssa. Kuusi kuukautta kestävässä tapahtumassa esitellään koheesiorahaston tuloksia ja vaikutuksia vuodesta 1993 (ohjelmakaudet I ja II), ja siihen osallistuu lukuisia tuensaajia, muun muassa Águas de Portugal konserni, REFER, EDIA, Lipor, Brisa, Amarsul, Estradas de Portugal, Lusoponte, Águas de Douro e Paiva, Simtejo, Simarsul, Águas do Mondego sekä autonomisia ja muita alueita.

Tulokset

Liikenteen alalla koheesiorahaston ja ISPA:n yhteisrahoituksella rakennettiin 1274 tiekilometriä ja 950 kilometriä rautateitä sekä uudistettiin 3000 tiekilometriä ja 3800 kilometriä rautateitä. Ympäristöalan hankkeilla, joita täydennettiin Euroopan aluekehitysrahastosta yhteisrahoitetuilla toimilla, parannettiin 20 miljoonan ihmisen vedenlaatua ja yhdistettiin 23,5 miljoonaa ihmistä jätevedenpuhdistusjärjestelmiin. Vaikka yhteisrahoitushankkeilla savutettiin niille asetetut liikenneverkon ja ympäristöinfrastruktuurin parantamista koskevat tavoitteet, niiden vaikutusta maiden talouskehitykseen ja yhteenkuuluvuuteen on vaikea arvioida. Tämä johtuu siitä, ettei näitä vaikutuksia selvitetty perusteellisesti ja että niiden toteutuminen on liian aikaista. Jäsenvaltioilla ei ollut velvollisuutta antaa selvitystä kyseisellä rahoituskaudella yhteisrahoitettujen hankkeiden yksikkökustannuksista. Tästä huolimatta arvioinnissa kerättiin tällaisia pohjatietoja keskustietokantaa varten, jotta eri maiden samankaltaisten hankkeiden yksikkökustannuksia voitaisiin vertailla.

Hankkeiden nettohyödyt

Jälkeenpäin tehdyn kustannus-hyötyanalyysin mukaan yhdeksässä kymmenestä tutkitusta liikennealan hankkeesta hyödyt – jotka todettiin erityisesti matka aikojen lyhenemisenä, alentuneina ajoneuvon käyttökustannuksina ja parantuneena turvallisuutena – ylittivät edelleen kustannukset, useimmiten merkittävästi. Tutkituista kymmenestä ympäristöhankkeesta kuitenkin vain kahden arvioitiin tuottavan kustannukset ylittäviä hyötyjä. Niistä poiketen kahdeksan muuta hanketta toteutettiin pääasiassa EU:n direktiivien noudattamisen edistämiseksi eikä niiden itseisarvon takia.

Hankkeiden täytäntöönpanotahti hidas

Koheesiorahastosta ja ISPA:sta myönnettiin yhteensä noin 36,2 miljardia euroa vuosina 2000-2006. Varat jaettiin karkeasti ottaen puoliksi liikenne- ja ympäristöinfrastruktuurin kesken, ja vain hyvin pieni osa käytettiin tekniseen apuun. Todisteiden mukaan rahoitusta saaneiden hankkeiden toteutusvauhti oli suhteellisen hidas. Vuoden 2009 loppuun mennessä EU:n 15 koheesiomaalle suoritettujen maksujen määrä oli 77 prosenttia saatavilla olevasta kokonaisrahoituksesta, kun taas 12 muun EU maan maksujen määrä oli vain 70 prosenttia. Hankkeiden hitaaseen täytäntöönpanovauhtiin oli useita syitä: hankkeiden alustava suunnitteluvaihe, rakennusluvan saaminen ja rakennusmaan hankkiminen, hankintamenettelyjen loppuunsaattaminen ja itse työn suorittaminen aiheuttivat viivästyksiä monissa maissa.

Kustannus hyötyanalyysi

Arvioinnissa nostetaan esiin joitakin aloja, joilla on tehtävä parannuksia, jotta tehostetaan koheesiorahastosta yhteisrahoitettuihin menoihin myönnettyjen varojen käyttöä ja vähennetään viivästyksiä. Kustannus hyötyanalyysin mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen tulevaisuudessa edellyttää, että viranomaisten valmiuksia kustannus hyötyanalyysin käyttöön parannetaan edelleen ulkopuolisten asiantuntijoiden jatkuvalla tuella – kuten nykyisin tehdään JASPERS hankkeessa – jotta teknistä apua voidaan antaa erityisesti niille viranomaisille, jotka toteuttavat suuria hankkeita hyvin harvoin. Hankkeita on tarkasteltava mieluummin järjestelmän tai verkoston osana kuin erikseen, mikä on nimenomaisesti tuotu esiin kustannus-hyötyanalyysiä koskevissa kuluvan kauden suuntaviivoissa.

Vuodesta 2000 alkaen tehdyistä parannuksista huolimatta koheesiorahastotuen hallinnointia koskevissa muissa näkökohdissa voidaan vielä saavuttaa lisäedistystä. Tämä koskee

KATSAUS KOHEESIORAHASTOON VUOSINA 2014-2020

Koheesiorahastolla on merkittävä rooli EU:n alueiden välisten erojen tasoittajana: se auttaa vähiten kehittyneitä jäsenvaltioita integroitumaan EU:n sisämarkkinoille. Vuosina 2014-2020 koheesiorahaston soveltamisala on suurelta osin samanlainen kuin kuluvalla kaudella. Siitä myönnetään tukea

- ympäristönormien noudattamista edistäviin investointeihin;
- energiahankkeisiin, joista on selvää hyötyä ympäristölle, koska ne esimerkiksi parantavat energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä;
- investointeja Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin sekä kaupunkiliikennejärjestelmiin ja vähähiilisiin liikennejärjestelmiin.

Ensimmäisen kerran koheesiorahastovaroilla tuetaan Verkkojen Eurooppa välinettä kilpailukykyisen ja kestäväen eurooppalaisen liikennejärjestelmän edistämiseksi. Koheesiorahastotukea voivat saada ne EU maat, joiden bruttokansantulo on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta. Useimmat näistä maista liittyivät EU:hun vuosina 2004 ja 2007. Siirtymäkauden tukea voivat saada ne maat, jotka olivat tukikelpoisia vuosina 2007-2013 mutta eivät enää ole oikeutettuja tukeen tulotason nousun vuoksi.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_fi.cfm

varsinkin päätöksentekoa ja hankkeiden valintaa, jotka eivät monissa maissa ole täysin puolueettomia ja avoimia. Etenkin ympäristöinvestointeihin liittyvää pitkän aikavälin strategista suunnittelua on vielä tehostettava joissakin maissa. Rakennuslupamenettelyjä ja maanhankintaprosessia on nopeutettava joissakin maissa lainsäädäntö- ja sääntelymuutoksilla. Julkisia hankintoja on myös tehostettava, jotta hakemusten määrää voidaan vähentää ja jotta laadulle ja taitotiedolle pannaan riittävästi painoa hintaan nähden hankintasopimuksia tehtäessä.

Arvioinnin päätelmien mukaan hankkeen jälkikäteisarviointi pitäisi tehdä riittävän pitkän ajan jälkeen sen loppuun saatamisesta, jotta sen vaikutukset ja tavoitteet ehtivät toteutua osana tavanomaista arviointiprosessia.

► LISÄTIETOA

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/index_en.cfm

"Día de la cooperación europea"
Nukketeatteria Valenciassa, Espanjassa

► YHTEISTYÖN EDELLÄKÄVIJÄT

EUROOPPALAISEN YHTEISTYÖN PÄIVÄÄ VIETETÄÄN YLI 280 TAPAHTUMASSA

Syyskuun 21. päivästä 2012 alkanut viikon mittainen jakso oli merkkipaalu Euroopan alueellista yhteistyötä koskevassa tiedottamisessa: silloin vietettiin ensimmäistä eurooppalaisen yhteistyön päivää ja järjestettiin yli 350 tapahtumaa 35:ssä Euroopan maassa.

Jo etukäteen tiedettiin, että ollaan tekemässä uutta aluevaltausta, kun kaikkien 93 eurooppalaisen alueellisen yhteistyön ohjelman yhteiset tiedotustoimet käynnistettiin toukokuussa 2011 INTERACT ohjelmalla. Se tarjoaa eurooppalaisiin alueellisen yhteistyön ohjelmiin liittyvää neuvontaa ja koulutusta. Yhdistävä tekijä oli 20 vuotinen kokemus valtioiden rajat ylittävästä yhteistyöstä, joka kasvoi "pienestä" INTERREG yhteisöaloitteesta EU:n koheesiopolitiikan kolmanneksi tavoitteeksi. Mutta miten esittää 30000:n tänä aikana toteutetun hankkeen tulokset? Monet niistä ovat parantaneet huomattavasti eurooppalaisten elämää yli rajojen esimerkiksi terveydenhuollon, liikenteen, työllisyyden ja energia asioiden alalla.

Valittu formaatti toimi moitteettomasti: eurooppalaisen yhteistyön päivää vietettiin yhdessä. Ei kuitenkaan lennättämällä

kaikkia Brysseliin, vaan tekemällä aivan päinvastoin: olemalla kaikkialla Euroopassa, jossa yhteistyön myönteiset vaikutukset tunnettiin. Syyskuun 21. päivästä 2012 alkaneen viikon pituisen jakson aikana eurooppalaisen alueellisen yhteistyön ohjelmat ja hankkeet järjestivät 35 maassa yli 280 tapahtumaa, joiden tunnuslauseena oli "Yhteinen raja lähentää". Myös kohderyhmä oli aivan uusi: Osallistuvat ohjelmat päättivät suunnata tapahtumat tavallisille kansalaisille, jotka eivät välttämättä tiedä kovin paljon EU:n ohjelmista ja hankkeista.

Mukana olevat kumppanit saivat vapaasti valita tapahtumat. Tapahtuman alullepanijana INTERACT ohjelma koordinoi koko kampanjaa aina sen visuaalisen ilmeen suunnittelusta kampanjaa koskevaan verkkosivustoon, jossa muun muassa esiteltiin kaikki tapahtumat ja annettiin käytännön esimerkkejä eurooppalaisen alueellisen yhteistyön ohjelmista.

Tapahtumaan osallistuneiden ohjelmien motivaatio ja luovuus olivat vaikuttavia. Tapahtumiin kuuluivat muun muassa liettualaisen hevosen, valkovenäläisen traktorin, latvialaisen ambulanssin, venäläisen Volgan ja puolalaisen Fiatin välinen rajat ylittävä kilpailu, Albanian ja Kreikan välinen uintimaraton,

Alue- ja kaupunkipolitiikasta vastaava komission jäsen Johannes Hahn ja Euroopan parlamentin jäsenet Marie-Thérèse Sanchez-Schmid ja Riikka Manner eurooppalaisen yhteistyön päivän avajaistapahtumassa Brysselissä 12

Yli 1 000 ihmistä Romaniasta ja Serbiasta osallistui eurooppalaisen yhteistyön päivän viettoon Timisoarassa, Romaniassa

”Rajat ylittävän yhteistyön kehittäminen on erittäin tärkeää kriisiaikoina. Siksi olen erittäin tyytyväinen, että Euroopan alueiden välisen yhteistyön saavutukset on tunnustettu tässä kampanjassa.”

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Euroopan parlamentin jäsen, aluekehitysvaliokunta

lastenteatterit ja työpajat Espanjan Valenciassa, maanalainen konsertti Slovakian ja Unkarin välisellä rajalla, Sveitsin ja Italian välinen pyöräilykilpailu, walesilaisten ja irlantilaisten koulujen väliset verkkokonferenssit, katutaide- ja valokuvauskilpailut ja paljon muuta.

Monilta sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella on selvää, että tähän kokeiluhankkeeseen sitouduttiin paljon odotettua tiiviimmin. Mukana ei ainoastaan ollut monia eurooppalaisen alueellisen yhteistyön ohjelmia ja hankkeita, vaan kampanja järjestettiin suorassa yhteistyössä Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston, yhteistyötoimisto EuropeAidin ja Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa, ja se sai Euroopan parlamentin ja alueiden komitean tuen. Tapahtumia mainittiin jopa tämän vuoden Open Days teemaviikon paikallistapahtumien luettelossa, jonka vuoden 2012 painoksen yksi pääaiheista oli alueellinen yhteistyö.

Kampanjan toinen olennainen menestystekijä olivat viestintätoimet: INTERACT tuotti videomainoksen, joka käännettiin kahdeksalle kielelle ja lähetettiin useilla alueellisilla ja kansallisilla TV asemilla Euroopassa. Osallistujat hyödynsivät

myös erinomaisesti sosiaalista mediaa, mikä teki kampanjasta vuorovaikutteisen ja edesauttoi sen leviämistä: Facebookin, Twitterin ja YouTube'n kautta saavutettiin tuhansia ihmisiä. Monet heistä eivät olleet koskaan ennen kuulleet Euroopan alueellisesta yhteistyöstä.

Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto on arvioinut tämän vuoden yhteistyöpäivää hyvin myönteisesti ja pitää yhteistä tapahtumaa onnistuneena. Seuraavan vuoden jatkotapahtuman valmistelut ovat jo käynnissä, mutta sen tarkkaa formaattia ja aikataulua ei ole vielä päätetty. Yksi asia on kuitenkin varma: yhteistyötä on jatkettava.

► LISÄTIETOA
<http://www.ecday.eu>

► SEURAA MEITÄ
<http://www.facebook.com/cooperationday>
<http://www.twitter.com/cooperationday>
<http://www.youtube.com/cooperationday>

OHJELMA

31. TAMMIKUUTA 2013

_Bryssel (BE)

RegioStars Awards
palkintoseremonia 2013

31. TAMMIKUUTA 2013

_Bryssel (BE)

PEACE-tapahtuma

24.-25. HUHTIKUUTA 2013

_Varsova (PL)

RURBAN-konferenssi

7.-10. LOKAKUUTA 2013

_Bryssel (BE)

Open Days 2013

Näistä tapahtumista saa lisätietoa
Inforegio sivuston aikatauluosioista:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_fi.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_fi.cfm)

Haluaisimme kuulla, mitä
koheesiopolitiikalla on saatu aikaan
omalla alueellasi: korosta tuloksia
ja konkreettisia etuja kansalaisille ja kerro
näkemystäsi seuraavaa ohjelmakautta
koskevista valmisteluista.

Valitut puheenvuorot esitetään seuraavassa
Panorama-lehden numerossa. Lähetä tarinasi
(enimmäispituus 1 500 merkkiä ilman
välilyöntejä) seuraavaan osoitteeseen:

regio-panorama@ec.europa.eu

TUO ÄÄNESI KUULUVILLE

ISSN 1725-8162

© Euroopan unioni, 2012

Kopioiminen on sallittua edellyttäen että lähde mainitaan.

■ Julkaisutoimisto

Euroopan komissio, Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
Viestintä – Anna-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bryssel
Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_fi.htm